

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY DZIENNIK DEMOKRATYCZNY

Zmiana rządu nastąpi przed otwarciem Sejmu i Senatu

(Telefonem od własn. koresp. z Warszawy)

Koła polityczne w przyszłym tygodniu oczekują zarządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zwołaniu Sejmu i Senatu na pierwsze posiedzenie.

Pozatem, w związku z dokończeniem kompleksu zadań, przede wszystkim w dziedzinie ustrojowej, które miał do spełnienia rząd premj. Sławka, przed rozpoczęciem nowego sezonu politycznego, zainaugurowanego powołaniem do życia nowej ustawy konstytucyjnej, ordynacji wyborczych i nowych izb ustawodawczych obecny gabinet prawdopodobnie złoży na ręce Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prośbę o dymisję.

Kiedy to nastąpi, w chwili obecnej przewidzieć trudno. Nie jest też wiadome czy w składzie przyszłego rządu nastąpią dalsze zmiany, czy też ograniczą się one jedynie do częściowej rekonstrukcji gabinetu. Nie jest też wykluczone, że P. Prezydent powierzy misję utworzenia nowego gabinetu obecnemu premierowi p. Waleremu Sławkowi.

Wszystkie krążące pogłoski na temat składu osobowego rządu, jak nas zapewniano, są do pewnej kombinacją plotek kawiarnianych, opartych jedynie o szeroką fantazję.

Ponieważ decyzje i w tym względzie również jeszcze nie zapadły, nie należy spodziewać się, by na najbliższym posiedzeniu Rady Ministrów, jak to podały niektóre dzienniki, poruszona była sprawa

o dymisji rządu.

Najbliższe posiedzenie Rady Ministrów odbędzie się prawdopodobnie dziś. Na porządku dziennym tego posiedzenia znajdują się zapewne jedynie sprawy bieżące, które ostatnio nagromadziły się w Prezydium Rady Ministrów.

Pozatem dodać jeszcze należy, że Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w chwili obecnej w Warszawie nie ma, bawi w Spa-le, trudno więc przypuścić, by, jak to twierdzą niektóre dzienniki, przesilenie gabinetowe nastąpiło w czasie nieobecności Głowy Państwa.

Powrót min. Zawadzkiego

WARSZAWA, (Pat). Dziś o godz. 17 m. 40 przybył do Warszawy samolotem minister skarbu prof. Zawadzki.

Na lotnisku w Okęcie oczekiwali przy lotu p. ministra podsekretarz stanu min. skarbu Lechnicki, Werner i Staniszewski oraz wyżsi urzędnicy tegoż ministerstwa.

Włochy rozpoczną wojnę lada dzień?

Pierwsze posiedzenie komitetu 13 tu

GENEWA, (Pat). Komitet 13 odbył dziś 2-godzinne posiedzenie, na którym rozpoczął swe prace nad raportem z art. 15 — 4 paktu Ligi Narodów.

Na przewodniczącego komitetu 13 wybrano Madariagę, który w ten sposób łączy w swej osobie zarówno przewodnictwo koncyliacyjnej piątki, jak i rekomendacyjnej trzynastki.

Przedewszystkiem zajmowano się żądaniem Abisynji wysłania obserwatorów dla stwierdzenia ewentualnej agresji gdyby ona nastąpiła. Premier Laval wyraził pewne wątpliwości co do celowości wyjazdu obserwatorów, którzy

biorąc pod uwagę długą podróż do Abisynji, mogliby tam przybyć zapóźno.

Wątpliwości, wyrażone przez Lava-la, potwierdziły kursujące dziś w Genewie pogłoski, że wystąpienia włoskiego należy się spodziewać lada dzień, co zresztą wywołało w Genewie powszechny nastrój pesymizmu.

Inni członkowie trzynastki podnieśli, że wysłanie obserwatorów bez zgody jednej ze stron sporu, byłoby aktem stronniczym, utrudniającym szansę jakiegokolwiek porozumienia.

Ostatecznie postanowiono wyłonić podkomitet 3-ch ekspertów, mianowicie w składzie eksperta francuskiego, brytyjskiego i hiszpańskiego jako znawców terenu afrykańskiego dla zbadania technicznych możliwości wysłania obserwatorów z ramienia Ligi Narodów do Abisynji. Ekspert, przedstawiciel mający rezultat swych badań w ciągu najbliższych 2 lub 3 dni komitetowi.

Następnie przystąpiono do omówienia raportu i ustalono, że ma się on składać z 2 części: historycznej, odtwarzającej całe tło konfliktu i rekomendacyjnej — zawierającej konkretne zalecenia. Odtworzenie tła historycznego konfliktu powierzyć chciano p. Madariadze, który jednak odmówił wzięcia na siebie wyłącznej odpowiedzialności za część historyczną, wobec czego sprawa sposobu sporządzenia tej części raportu zdecydowana zostanie jutro. Prawdopodobnie komitet powoła dla tego zadania specjalny podkomitet redakcyjny, zalecenia zaś dyskusyjne mają być omawiane na posiedzeniu jutrzejszym.

Akcję komitetu 13 cechuje duży wpływ, na który kładzie zwłaszcza nacisk Wielka Brytania.

Sesja L. N. będzie jedynie odroczone

GENEWA, (Pat). Po posiedzeniu zgromadzenia Ligi Narodów obradowało jego prezydium. Postanowiono zaproponować zbierającej się jutro na ostatnie posiedzenie 16-tej sesji zgromadzenia Ligi, aby nie uznawać sesji za zakończoną, lecz jedynie odroczyć ją. Postanowienie to umożliwi ma zwołanie zgromadzenia Ligi, w razie zaostrzenia się konfliktu włosko - abisyńskiego, w ciągu 24 godzin, zamiast — jak to przewidują przepisy — dotyczące zwołania nadzwyczajnego zgromadzenia — w ciągu trzech tygodni.

DEPESZA AVENOLA DO NEGUSA.

GENEWA, (Pat). Sekretarz generalny Ligi Narodów wystosował następującą depeszę do cesarza Abisynji:

„Komitet rady przyjął do wiadomości decyzję J. C. M. wycofania wojsk abisyńskich na odległość 30 km. od granicy i należycie ocenia motywy, z których ta decyzja wypływa. Komitet rozpatruje z największą uwagą żądanie

MADARIAGA.

wysłania bezstronnych obserwatorów i bada, czy istniejące warunki pozwolą na wykonanie przez obserwatorów ich ewentualnego zadania.

ODJAZD LAVALA.

GENEWA, (PAT). — Premier Laval wraz z Legerem Massigliem i Rochatem odjechali o godz. 13.20 do Paryża.

UROCZYSTY OBCHÓD ŚWIĘTA ABISYNJI NA ZAKOŃCZENIE PORY DESZCZOWEJ.

ADDIS-ABEBA, (PAT). — Święto Maskału rozpoczęło się dziś wielkim uroczystym nabożeństwem w czasie którego odmawiano specjalne modlitwy o utrzymanie pokoju. Następnie przed katedrą św. Jerzego cesarz w obecności członków korpusu dyplomatycznego przyjął defiladę 8 tysięcy gwardzistów. W defiladzie po raz pierwszy brały udział oddziały samitarne oraz samochody dla transportu wojsk. W pobliżu defilady spadł niespodziewanie ulewny deszcz tak, że uroczystości przerwane zostały narazie na półtorej godziny. Gdy jednak na ulicach i placach miejskich potworzyły się rzeki i jeziora, postanowiono dalszy ciąg uroczystości odłożyć do dnia jutrzejszego.

JESZCZE 15 DNI...

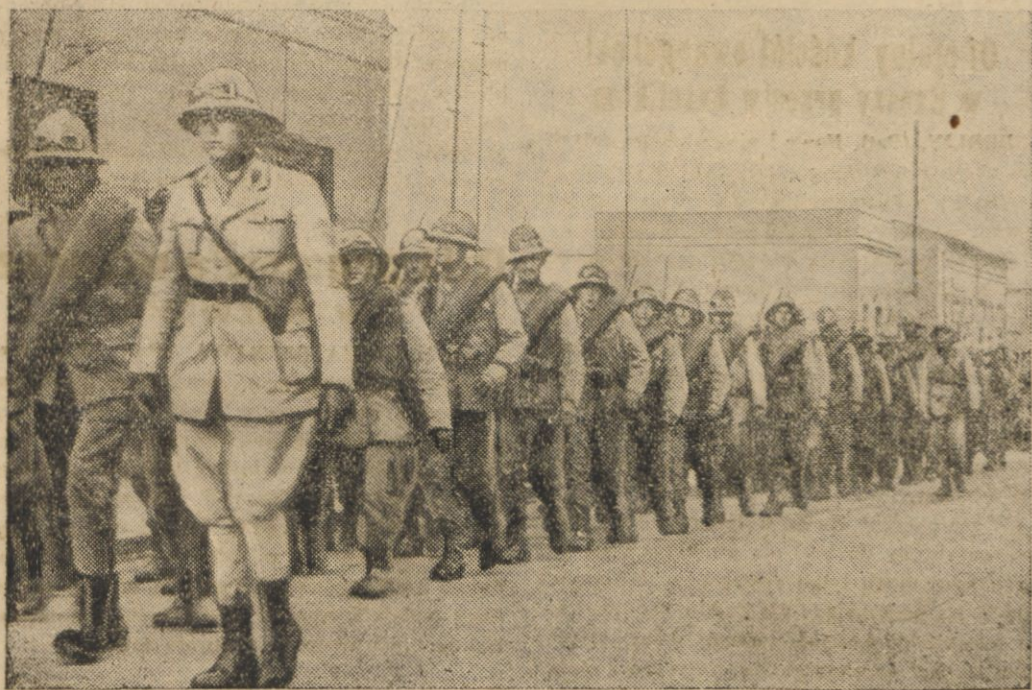
ADDIS-ABEBA, (Pat). — W dniu wczorajszym rozpoczął się w Abisynji obchód święta religijnego i wojskowego maskału, co oznacza zakończenie pory deszczowej.

Aczkolwiek susza może oznaczać rozpoczęcie kroków wojennych, to jednak sądzą tu, że jeszcze w ciągu 15 dni drogi i rzeki będą nie do przebycia. Pomimo spokoju, panującego w kraju i zaufania, jakie pokłada Abisynja w Lidze Narodów, czynione są przygotowania na wszelkie ewentualności i pobór do wojska odbywa się w dalszym ciągu w tempie przyspieszonym.

ROZMOWY MOGĄ BYĆ ZAKŁOCONE HUKIEM DZIAŁ.

RZYM, (Pat). „Piccolo“, omawiając sytuację, wytworzoną w Genewie pisze: podczas gdy jesień jest w Genewie łagodna, w Abisynji uroczyste obchodzone jest święto zakończenia pory deszczowej, Włochy mają ważniejsze sprawy na głowie, niż kontynuowanie abstrakcyjnych rozmów na terenie Ligi Narodów. Może niewiele czasu upłynie, a rozmowy nad Le-mannem zakłócone zostaną hukami dział, wówczas ludzie ligowi przypomną sobie, że Włochy zaczęły regulować swe stare i nowe parachunki.

Wojska włoskie w Erytrei

Przemarsz piechoty włoskiej przez Asmarę, ośrodek przygotowań wojennych w Afryce Wschodniej.

Anglja pragnie utrzymać linię uzgodnioną w Stresie

LONDYN, (Pat). Agencja Reutersa donosi: Ramsay Macdonald, przemawiając dzisiaj w Tulbury, podkreślił przyjaźń W. Brytanji dla Włoch oraz szczerą sympatię angielskich wysiłków pokojowych. „Nie jesteśmy zazdrośni — mówił Macdonald — i nie chcemy być rywalami Włoch. Wielka Brytania pragnie utrzymać front, stworzony w Stresie i myślimy teraz jedynie o tem, jak zapewnić na przyszłość dobrobyt i pomyślny rozwój obu narodów. Jedynie przez współpracę z innymi narodami przedstawiając im w sposób najbardziej przyjazny nasze trudności i potrzeby można utrzy-

mać pokój na świecie oraz dobre stosunki między wszystkimi krajami”.

Pozytywne rezultaty tajnych rokowań między Włochami, Francją i Anglią?

LONDYN, (Pat). „Daily Mail“ donosi z Rzymu, że daje się tam zauważyć umiarkowany optymizm nie tylko w kołach włoskich, lecz również brytyjskich i francuskich. Według dziennika, między Włochami, Francją i Anglią toczą się obecnie drogą dyplomatyczną tajne rokowania które mają przebieg pomyślny.

Pismo Francji, Anglii i Włoch do L.N. w sprawie Kłajpedy

GENEWA, (Pat). Sekretarz generalny Ligi Narodów podał dziś wieczorem do wiadomości rady i członków Ligi Narodów następujące pismo, wystosowane dziś do przewodniczącego rady przez przedstawicieli Francji, Wielkiej Brytanji i Włoch:

„Panie Prezydencie, rządy Francji, Wielkiej Brytanji i Włoch, jak się o tem rada mogła przy rozmaitych okazjach przekonać, stale czuwały nad tem, aby autonomia terytorjum Kłajpedy pozostała w zgodzie z konwencją z 3 maja 1924 roku. W związku z tem starały się one, aby podjęte były stosowne kroki celem uspokojenia agitacji, jaka się ujawniła wśród ludności tego terytorjum w ciągu ostatnich lat celem przywrócenia stosunków zaufania pomiędzy pewnymi władzami lokalnymi a rządem litewskim i celem zapewnienia normalnego biegu prac instytucjom przewidzianym przez statut. W deklaracji publicznej rząd litewski oznajmił, że wybory wyznaczone na 29 września nie ulegną odroczeniu. Że zostaną one przeprowadzone w zgodzie z istniejącymi poprzednio ustawami tylko z modyfikacjami wprowadzonymi przez ustawę z 15 sierpnia, których zakres jest ograniczony i nie może wpłynąć na szereg wyborów oraz że pozbawienie prawa wybieralności dotyczy tylko poszczególnych indywidualów a nie anonimowych grup.

Trzy wymienione rządy otrzymały, również całkowite zapewnienie, że gdy wybory się skończą, nowy sejm zbierze się w przepisany termin i że dyrektorjat zostanie ustanowiony zgodnie z postanowieniami statutu.

Rządy te uważają, że rząd litewski wyraził w ten sposób swoje szczerze pragnienie przyczynienia się do przywrócenia spokoju i do doprowadzenia do odprężenia w stosunkach niemiecko-litewskich, zapewniając normalne funkcjonowanie statutu.

Celem przyczynienia się do takiego odprężenia i w inny sposób, trzy rządy wymienione powiadomiły rząd niemiecki o tych faktach i wyraziły nadzieję, że rząd niemiecki uzna, jak jest pożądanym, aby ze swej strony dał dowód tych samych intencji i aby drogą zarządzenia wszystkich użytecznych w tej mierze środków przyczyni się do uspokojenia i poprawy stosunków pomiędzy Rzeszą a Litwą. Przedstawiciele 3-ich wymienionych rządów pragnęliby, aby niniejsze oświadczenie zostało podane do wiadomości rady Ligi Narodów“.

Litwa zadusiłaby się bez Kłajpedy

PRAGA, (Pat). Minister Łozorajtis udzielił korespondentowi „Narodnich Listów“ wywiadu na temat zagadnienia kłajpedzkiego, w którym mówi, że Kłajpeda jest jednym oknem litewskim na Bałtyk. Litwa nigdy nie zrezygnuje z Kłajpedy, gdyż zadusiłaby się w hermetycznie zamkniętym państwie. Litwa spełnia swe zobowiązania międzynarodowe i pragnie spokoju, by móc budować swe państwo.

Najazd dziennikarzy na Kłajpedę

BERLIN, (PAT). — Niemieckie biuro informacyjne donosi z Kowna, iż miara wielkiego zainteresowania jakie budzą zbliżające się wybory w Kłajpedzie, jest fakt, że już we czwartek znajdowało się w Kłajpedzie zgórą 50 specjalnych wysłanników największych dzienników europejskich, amerykańskich a nawet i japońskich.

Przybyło także kilku operatorów filmowych. Z Francji przyjechał specjalny wysłannik, wioząc ze sobą aparaty telewizyjne. Przybycie dalszych przedstawicieli prasy jest oczekiwane.

LONDYN, (PAT). — Agencja Reutersa do wiaduje się, iż poseł W. Brytanji w Kownie udał się w niedzielę do Kłajpedy celem obserwowania wyborów. Posłowie Francji i Włoch wybierają się podobno również na teren Kłajpedy.

Szkoła Nauk Politycznych w Wilnie

przy Instytucie Naukowo-Badawczym Europy Wschodniej
Wilno, ul. Arsenalska 8.

Z prawami wyższej uczelni. Matura konieczna. Kurs trzyletni. Wykłady wieczorne godz. 17—20. Początek roku akademickiego 3 go października 1935 r. Przyjęcia tylko osobiście od 25 go września r. b. Program szkoły wysła Sekretariat po nadstaniu znaczków pocztowych za 60 groszy.

Anglia wypełni zobowiązania, wypływające z paktu Ligi Narodów

Prasa o odpowiedzi angielskiej w kwestji bezpieczeństwa

PARYŻ, (Pat). Pierwsze informacje prasy francuskiej na temat odpowiedzi rządu brytyjskiego w sprawie organizacji bezpieczeństwa w Europie, doręczonej wczoraj ambasadorowi francuskiemu w Londynie, są nader powściągliwe. Dzienniki ograniczają się jedynie do podania głosów korespondentów londyńskich i zgodnie twierdzą, iż odpowiedź rządu brytyjskiego jest właściwie rozszerzeniem i sprecyzowaniem przemówienia sir Samuela Hoare'a oraz że między obu rządami toczą się dalsze rokowania w tej sprawie.

Korespondent londyński „Le Petit Parisien“ donosi, iż jakkolwiek trudno jest jeszcze uzyskać oficjalne informacje na temat noty rządu angielskiego, to jednak według powszechnej opinji rząd brytyjski przystosował do żądań Francji tezę sir Samuela Hoare'a.

Anglia na wypadek jakiegokolwiek agresji w Europie wykona ściśle wszelkie zobowiązania, wynikające z paktu Ligi, o ile autoritet Ligi Narodów będzie podtrzymany poza zobowiązania o charakterze ogólnym i nie zgodzi się na bliższe sprecyzowanie swego stanowiska. Uważają tu, iż Wielka Brytanja, rządzona systemem polityki opierającej się na opinji publicznej nie może zgóry decydować o tem, co zrobi w określonym wypadku.

Odpowiedź brytyjska stanowi właściwie parafrazę przemówienia sir Samuela Hoare'a — pisze korespondent „Echo de Paris“. Anglia odpowiada, że spełni wszystkie swoje zobowiązania wypływające z paktu Ligi Narodów i to wszystko.

Oficjalne koła brytyjskie, oświadcza ko-

respondent, dają do zrozumienia, że nota brytyjska, złożona wczoraj przedstawicielowi Francji, może być jeszcze zmieniona, a to słownie do odpowiedzi, jakiej tutaj oczekują od premiera Laval'a. W każdym razie nota ta zostanie ogłoszona dopiero wtedy, gdy odpowiedź będzie już wiadoma.

„L'oeuvre“ twierdzi, że odpowiedź brytyjska jest wymijająca, o ile chodzi o formę, a za dawałajaca co do swej treści. „Dziennik“ potwierdza również informacje na temat nowych rokowań, toczących się obecnie między rządami angielskim i francuskim, rokowania te utrzymywane są dotychczas w ścisłej tajemnicy.

Korespondent londyński „Paris-Soir“ zaznacza, że nota nie porusza jednak zupełnie ewentualnych zarządzeń, jakie przedsięwzięłaby W. Brytanja na wypadek kryzysu. W Londynie przypuszczają, że odpowiedź angielska w zupełności zadowoli rząd francuski.

Nadzór państwowy nad gospodarką elektryczną w Rzeszy

BERLIN, (PAT). — 27 bm. odbyło się w Saarbruecken zebranie przedstawicieli przemysłu elektrycznego z całej Niemiec.

Na zebraniu tem minister gospodarki Rzeszy DR. SCHACHT wygłosił przemówienie, w którym zapowiedział iż rząd wyda w najbliższym czasie ustawę wprowadzającą nadzór nad gospodarką elektryczną w całej Rzeszy. Ustawa ta regulować będzie produkcję i po-

Podziękowanie

Wszystkim tym, którzy wzięli udział w pogrzebie ś. p. por. **Tadeusza Książkiewicza**, a szczególnie p. p. kpt. Śmiechowskiemu Bronisławowi, Marcelemu Horoszko, Tadeuszowi Marynowskiemu oraz Zw. Leg. i S.U.S. serdeczne „Bóg zapłać“ składa

Zona i Rodzina.

Fantazjowanie na tle wizyty Goemboesa w Berlinie

PRASA FRANCUSKA.

PARYŻ, (Pat). Wizyta węgierskiego premiera Goemboesa w Niemczech daje powód prasie francuskiej do licznych komentarzy i snucia fantastycznych projektów.

Berliński korespondent „MATIN“ usiłuje rozwiązać zagadkę przy pomocy kursujących w Berlinie pogłosek. W węgierskich kołach Berlina podkreślają, że chodzi tu przede wszystkim o rewizytowanie premiera Goeringa, który złożył kilka miesięcy temu wizytę premierowi Goemboesowi na Węgrzech. Koła niemieckie twierdzą, że chodzi o wymianę poglądów na ostatnie wypadki polityczne.

Berliński korespondent „JOURNAL“ p. Bium donosi: nie uszedł uwagi fakt, że Goering delegował do Budapesztu generalnego sekretarza ministerstwa lotnictwa gen. Mileha. Z faktu tego wyciąga się wniosek, iż w rozmowach między Niemcami, Polską i Węgrami chodzi przede wszystkim o sprawy lotnicze.

„LE TEMPS“ w artykule wstępnym pisze: podróż gen. Goemboesa daje powód do komentarzy, które nanowo wywołują ideę bloku niemiecko — polsko — węgierskiego.

Agencja Havasa w doniesieniu z Berlina pisze: sytuacja polityczna w Europie wytworzy

ła widocznie potrzebę porozumienia się pomiędzy przedstawicielami Polski, Niemiec i Węgier.

AGENCJA SUD-EST w doniesieniu z Budapesztu twierdzi, że w Berlinie przewidywane są rozmowy premiera Goemboesa nie tylko z politykami niemieckimi, ale i polskimi, że jest prawdopodobnym zawarcie konwencji lotniczej polsko-niemiecko-węgierskiej i tem tłumaczy się pobyt w Budapeszcie gen. Mileha, podsekretarza stanu w niemieckim ministerstwie lotnictwa.

Dementi polskiej delegacji w Genewie

PARYŻ, (Pat). Agencja Havasa donosi z Genewy: delegacja polska na zgromadzeniu Ligi Narodów dementuje wiadomość o tem, jakoby Polska, Niemcy i Węgry prowadziły obecnie pertraktacje w sprawie zawarcia paktu lotniczego.

Dementi to zamieścili wszystkie paryskie dzienniki wieczorne.

Polska i Niemcy poważnie myślą o kolonjach?

PRASA ANGIELSKA.

LONDYN, (Pat). Prasa angielska żywo interesuje się wizytą gen. Goemboesa w Niemczech. Dzienniki uważają, że między Niemcami, Polską i Węgrami istnieje obecnie pragnienie ściślejszej współpracy. Prasa snuje najrozmialsze domysły. Najwięcej dzienników sądzi tu o pakt lotniczy między Polską, Węgrami i Niemcami.

„Daily Telegraph“ nie uważa jednak, aby wymiana poglądów na te tematy miała charakter wiążący.

P. Ribbentrop w Polsce Przygotowania obronne Ab synji

W Warszawie otrzymano wczoraj wiadomość że onegdaj przybył do Polski p. Ribbentrop, który przyjechał na zaproszenie p. Potockiego na polowanie do Łańcuta. W chwili obecnej p. Ribbentrop bawi już w p. Potockiego.

Przyjazd ten posiada charakter ściśle prywatny.

Oficjalny kościół ewangelicki w Rzeszy przeciw katolikom

BERLIN, (Pat). Nowe i niespotykane dotychczas akcenty w walce z t. zw. „Katołicyzmem politycznym“ w Niemczech uwidoczniły się na konferencji związku ewangelickiego w Bremie.

Generalny sekretarz Związku dr. Ohlemueller oświadczył, że ewangelicy niemieccy, zrzeszeni w szeregach „Deutsche Christen“ (organizacji, po pierającej oficjalny kościół ewangelicki Rzeszy) muszą zdobyć się na protest religijny przeciwko „katołicyzmowi politycznemu“, jeżeli nie chcą ugrać prawa do nazwy protestantów. Marek Luther dał przykład, jak należy przeprowadzać protest religijny.

Wiceprezydent Związku Ewangelików Hahn domaga się, by do kościoła ewangelickiego Rzeszy należeć mogli tylko ewangelicy pochodzenia aryjskiego, podczas gdy dla Żydów neofitów, którzy wstąpili do kościoła ewangelickiego, tworzone miały być odrębne gminy żydowsko-chrześcijańskie.

Kronika telegraficzna

— W KOPALNI WĘGLA w Boliewac we wschodniej części Serbji nastąpił gwałtowny wybuch gazów, od którego 15 górników poniosło śmierć, a 20 zostało rannych.

dział energii elektrycznej w Niemczech. W ustawie tej chodzi przede wszystkim: 1) o największe pośniżenie cen dostawy energii elektrycznej, 2) zapewnienie jej dostarczania dla celów gospodarki Rzeszy.

Nowa ustawa nie będzie miała nic wspólnego z monopolem państwowym. Kierownictwo gospodarki elektrycznej obejmie min. gospodarki Rzeszy.

Przygotowania obronne Ab synji

LONDYN, (Pat). Turecki generał Wehib Pasza, który dowodzi południową armją abisyńską, oświadczył dzisiaj przedstawicielowi „Evening Standard“, że dokonawszy inspekcji wzdłuż granicy włoskiej Somalji na odcinku 1500 mil., ma największą ufność.

Sztab abisyński zorganizował linie obronne. Istnieje doskonała linja karabinów maszynowych. Zorganizowano również korpus wielbłądów. Wśród wojska panuje jaknajlepszy duch. Gen. Wehib Pasza przewiduje, że wlości chcą opanować dolinę Vobi Szibe'i, która posiada bogate plantacje cukru i bawełny.

—[o]—

Dziś pogotowie wojenne w Karwinie

MORAWSKA OSTRAWA, (PAT). W związku z zapowiedzianym na dzień 28 b. m. dniem pogotowia wojennego w Karwinie dowiadujemy się, że pośród przebywających tam Czechów zamajdować się będzie również minister obrony narodowej Machnik. Do miejscowości tej przybędą także czescy bojówkarze plebiscy towi, legionarze i t. p., gdyż w związku z tym dniem odbędzie się w Karwinie odsłonięcie tablicy pamiątkowej na cześć tych legionarzy, którzy brali udział w zdobyciu miasta.

Polcję państwową zamiast miejskiej wprowadzają Czesi w Cieszynie

MORAWSKA OSTRAWA, (PAT). — „Ostravsky Vecernik“ donosi, iż dotychczasowa policja miejska w Czeskim Cieszynie zostanie zastąpiona przez policję państwową. W tym celu ministerstwo przyjmie do służby młodych policjantów, rekrutujących się w większości z Czech, przedewszystkiem wysłużonych żołnierzy. W ten sposób i ten postulat czeskiej rady narodowej będzie zrealizowany.

Doktor ZELOOWICZ

(chor. skórne, weneryczne, narządów moczow.)
POWRÓCIŁ
Wileńska 28, m. 3, tel. 2-77, (9—1 i 5—8 w.)

Dr. E. GLOBUS

choroby skórne i weneryczne
POWRÓCIŁ
Wilno, Wileńska 22.

Wieś wileńska jako konsument

Statystyka wykazuje, że województwa wschodnie naszego kraju stoją na szarym końcu tabeli rocznego spożycia artykułów przemysłowych. W roku ubiegłym naprzykład jeden mieszkaniec tych województw, przedstawiający jednostkę przeciętną dla Podola, Wołynia, Polesia, Nowogródziny i Wileńszczyzny oraz dla miast i wsi tych dzielnic, spożył 4,31 kg. cukru w ciągu dwunastu miesięcy, podczas gdy mieszkaniec województw zachodnich — 13,93 kg., centralnych — 8,98 kg. i południowych 7,37 kg. Tytoniu wypalił w ciągu roku mieszkaniec „wschodni“ 6,72 kg., podczas gdy „zachodni“ 27 kg. (!), „południowy“ — 19,73 kg. i „centralny“ — 13,20 kg.

Te dwa produkty tytoń i cukier, które mogą uchodzić za artykuły pewnego luksusu, świadczą najlepiej o stopniu za możności szerokich mas wschodnich województw szczególnie w porównaniu z zachodnimi połaciami naszego kraju.

Nie trzeba zresztą statystyki, aby stwierdzić, że ludność wschodnich województw, a szczególnie ludność wiejska, znajduje się w bardzo ciężkiej sytuacji ekonomicznej. Wieś wileńska natomiast zajmuje w tej „sytuacji“ jedno z ostatnich, jeżeli nie całkiem ostatnich miejsc wespół ze wsią poleską.

Jak wygląda statystyka spożycia na wsi wileńskiej. Na pytanie tu trudno jest dać odpowiedź ogólną. Można operować natomiast licznymi pojedynczymi przykładami.

Podczas swej wędrowki po Wileńszczyźnie rozpytywałem ludność małopolską poszczególnych powiatów w tym kierunku. Odpowiedzi były najprzeróżniej-

sze, w zależności od ilości i jakości posiadanej ziemi. Małorolny, siedzący na p'askach w powiecie święciańskim, nabywał rocznie na cztery osoby trzy—cztery kilogramy cukru. To był właściciel dziesięciohektarowego gospodarstwa. Gospodarz na trzech hektarach mówił o kilogramie cukru na pięć osób w ciągu roku. W pow. brasławskim, powiatowskim, dziśńskim i wilejskim odpowiedzi mniej więcej były podobne.

A jednak spróbuję ująć w pewne ogólne ramy spożycie niektórych artykułów na wsi wileńskiej. Informację dostarczy nam oddział spółdzielni „Rolnik“ we wsi kościelnej Tylża, w pow. brasławskim nad jeziorem Dryświaty.

Małorolny wsi wileńskiej nie ma nigdzie kredytu. Spostrzeżenie to dotyczy nawet członka spółdzielni, posiadającego od 10 do 15 ha ziemi. Kupiec nie ma zaufania do zdolności płatniczej rolnika. Nie udziela mu się kredytu nawet do wysokości tego gotówkowego udziału, który włożył w spółdzielnię.

„Rolnik“ w Tylży obsługuje okolice w promieniu kilku kilometrów. Można przypuszczać z dużym prawdopodobieństwem, że znaczna część mieszkańców wsi pobliskich zaopatruje się w niektóre produkty wyłącznie w sklepie spółdzielni. Turmiony, gdzie są sklepy, znajdują się w odległości około 10 km.; do miasteczka Dryświaty jest ponad 15-cie klm. Wpobliżu Tylży leżą wsie małopolskie, posiadających po 4, 5, 6 ha ziemi. Małorolny rzadko jeździ na rynek i nie robi zapasów produktów przemysłowych.

Wpobliżu Tylży na piaszczystej glebie wegetuje przeszło dziesięć wsi. W

Tylży na 23 domy z plebanją jest około 130 mieszkańców. Sklepik obsługuje więc okolicę, w której zamieszkuje ok. pół tysiąca osób. Dodać do tego należy także mieszkańców niektórych oddalonych wsi, które również niekiedy czynią zakupy w Tylży.

Kierowniczka i jedyną pracownicą sklepu zapewnia także, że bliższa okolica zaopatruje się w niektóre artykuły przemysłowe, jak tytoń, cukier, nafta i t. p. wyłącznie w sklepie w Tylży.

Jaką jest miesięczny obrót sklepu, który obsługuje przeszło 10 wsi, częściowo kilka dworów i jedną wieś kościelną? Przeciętnie sprzedaje się 7 kg. machorki, 5 kg. cukru, 20 kg. mydła (zakupują dużo pobliskie dwory), 10 kg. smaru, 100 sztuk śledzi, 150 pudełek zapalek, 200 kg. soli jadalnej (plebanja i dwory), 10 litrów nafty w lecie i 100 litrów w zimie. Pozatem prawie nic. Rzadko się sprzeda 10 gramów cukierków. Artykuły żelazne nie idą prawie zupełnie. Manufaktu'y prawie nikt nie kupuje. Robią ubrania z lnu i wełny we własnym zakresie, albo b. rzadko w wypadkach uroczystości rodzinnych kupią kilka metrów najtańszej lichej tandety. To spostrzeżenie naszej informatorki dotyczy oczywiście stosunków na wsi wśród małopolskich.

7 kg. machorki i 5 kg. cukru miesięcznie. To nas powinno zainteresować przede wszystkim. Machorkę kupują bardzo rzadko tylko „zamożniejsi“ gospodarze. Biedota zupełna tytoniu nie nabywa. A jednak pali. Wiemy z innego źródła, że zamiast tytoniu używają liści wiśni, ostu i innych zielsk, specjalnie przygotowywanych. Cukier sklepik sprzedaje nie na kilogramy, lecz na dekagramy. Po 5 lub 10 dekagramów na kilkanaście groszy.

Jeżeli przyjmujemy, że sklepik obsługuje minimum 100 chat wiejskich, a ilość osób zredukujemy do 300 — to przeciętnie roczne spożycie na osobę wypadnie: tytoniu — 0,28 kg. i cukru — 0,2 kg. Należy przytem zaznaczyć, że wieś kościelna Tylża prawie wyłącznie zaopatruje się w te artykuły jak tytoń i cukier w miejscowym sklepie i nie należy przytem do najbiedniejszych w okolicy.

Jaka jest „siła nabywcza“ dwu—trzyhektarowego gospodarstwa, jakich w okolicy jest bodajże najwięcej, w stosunku do sklepu w Tylży? Informatorka nasza mówi, że, jak ustaliła na podstawie wieloletniej obserwacji ta „siła“ nie uległa większym zmianom jeżeli chodzi właśnie o tego najdrobniejszego rolnika, któremu obecnie najczęściej poświęcamy uwagę. **Przedtem nie kupował wie-**

Plan szczęścia klientów „NADZIEI“!

W 33 Loterii Państw. padły u nas następujące wygrane:

Zł. 50.000 na Nr. 118373

Zł. 20 000 — na Nr. 142556
Zł. 20 000 — na Nr. 164991
Zł. 20 000 — na Nr. 164999
Zł. 10 000 — na Nr. 16464
Zł. 10 000 — na Nr. 43103
Zł. 10 000 — na Nr. 60487
Zł. 10 000 — na Nr. 79166
Zł. 10 000 — na Nr. 80815
Zł. 10 000 — na Nr. 81649
Zł. 10 000 — na Nr. 155258
Zł. 10 000 — na Nr. 161947
Zł. 10 000 — na Nr. 167215
Zł. 10 000 — na Nr. 184610

po ad o

13 wygranych po Zł. 5.000
29 wygranych po Zł. 2.500
43 wygranych po Zł. 2.000
78 wygranych po Zł. 1.000

oraz tysiące in. wygranych na sumę

kilka milionów złotych.

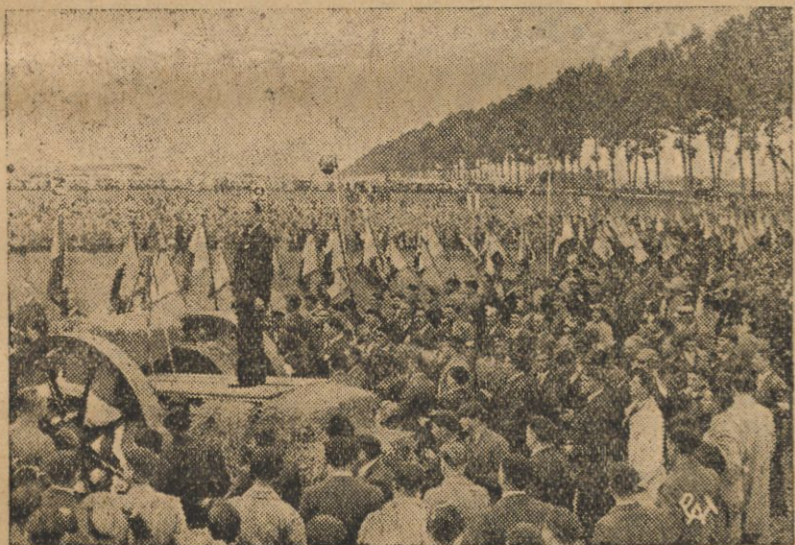
Szczęśliwe losy I-szej klasy ku puja wszyscy w największej i najszcześniejszej kolekturze kraju

**„NADZIEJA“
Lwów, Legjonów 11**

Pamiętajcie:

„Nadzieja“ nigdy nie zawodzi!

Croix de Feu

Członkowie francuskiej organizacji Croix de Feu odbyli w tych dniach masowe zbiórki w 9 punktach Francji. Na zdjęciu — wódz organizacji Croix de Feu płk. de la Rocque, wygłasza przemówienie do członków organizacji.

Inauguracja sezonu na Pohulance

„Damy i Huzary“

reżyserja Wł. Czengerego, dekoracje W. Makojnika.

Pohulanka dba wyraźnie o dobre rozpoczęcie sezonu. Ubiegłego roku wywiązano się z tego ceremonialnego problemu najładniejszym gestem, jaki może zrobić teatr: — przez wprowadzenie na scenę nowego autora. Teraz znów sięgnięto do repertuaru klasycznego.

Aż dziw, jaki jary ten stary Fredro, jak mocno siedzi w teatralnym siodle! Co więcej, myślę, że już najgorsze jego czasy — lata gorączkowania demokratycznego i psioczenia na szlachetczyznę — minęły i akcje Fredry (darujcie dzień nikarzowi ten chaos metafor!), jeśli to możliwe — jeszcze pójdą w górę. W miarę bowiem jak ludzie Fredry (i ich epigoni) domierają i coraz rzadziej spotykają się w życiu, coraz łatwiej mogą nas bawić na scenie. Z chwilą, gdy tradycja szlachecka stanie się tradycją dziadów, a nie ojców, ta zamknięta epoka uzyska dla nas swój pełny wdzięk, a i ok egzotyki. Dziś jeszcze — przyznać

trzeba — panowie huzarzy irytują nas troszeczkę, w pierwszym akcie przynajmniej.

Teatr widocznie również to wszystko rozumie, bo szuka sposobu, żeby te niebezpieczeństwa... „wieku przejściowego“ — wyminąć. I tak przed paru laty „Ateneum“, a raczej jego dekorator, Zaruba spróbował czegoś, co by nazwać można „petitio principii“. Potraktował kostjomy do tychże „Damy i huzarów“ tak, jakby proces mumifikacji był już zakończony — pozwolił sobie na świątynę, artystyczną groteskę i — wywołał gromy kołtuńskiego oburzenia... Teatr wileński poszedł inną drogą. Pozacierał, zatuszował ile się dało operetkowe (a jak prof. Kucharski uważa — patryjotyczne...) uroki, wydobyl natomiast ludzką, prawdziwą stronę tej wesołej historyjki. Mielismy więc widowisko nieco kameralne, zlekka tylko podbarwione tradycyjną w tym wypadku szarżą. Nie będziemy jednak procesować się z teatrem o te niewyzyskane możliwości, bo są one łatwo dostępne gdzieindziej i nie nas nie pili gwałtownie, by zobaczyć jak się właśnie z Fredry robi trzy trójki kom'ecznych marjonetek. Skojarzenie szarży z kameralnością pod skrzydełkami naturalizmu sprawiło, że sztuka gra-

na była „czuť czuť po... Dostojewsku“ i to miało nawet swoisty smak.

Jest zato inny zarzut, artystycznie b. ważny. — Oto chwalebna praca nad psychologicznym postawieniem postaci przesłoniła tę oczywistą prawdę że u Fredry wszystko jest na wierzchu, wszystko jest powiedziane w tekście. A jeśli już wyciągamy Fredrę ze szkatułki narodowych świętości, to choćby to były tylko „Damy i huzary“ nie wolno zapominać, że tekst będzie rzeczą główną. „Kiedy byłem poetą, a byłem nim niegdyś“ — pisał Fredro, a piękny język jego sztuk dobrze mu przyświadcza. Trzeba było postarać się, żeby tego nie uronić; jeśli dostaniemy kiedy w Polsce teatr repertuarowy, to staranność dykcji, taka w stylu „Comedie Française“ będzie zapewne głównym kryterjum doboru aktorów. Na Pohulance, pomijając już naturalne warunki obsady, sama koncepcja reżyserstwa zmuszała do odstępów od dykcji klasycznej na rzecz naturalistycznej niedokładności. Myślę, że choć częściowo należałoby i można to naprawić, kładąc nacisk na dalsze przedstawienia.

Tych dalszych przedstawień będzie zapewne sporo. Fredro „bierze“ dzisiaj publiczność, jak? — to już tajemni-

le, dziś zaprzestaj kupować prawie zupełnie, lecz spadek ten, jeżeli chodzi o ilość produktów, jest minimalny. Właściciel 2 — 3 hektarowego gospodarstwa nabywa i konsumuje razem z rodziną miesięcznie przeciętnie 2 kg. soli i do 20 gramów cukru (niekażdy) w wyjątkowych okazjach. Częściej już nabywa smaru do wozu. I to jest wszystko, co przeciętnie nabywa w sklepie małorolny z pod Tylży.

Powyższe liczby nie obejmują oczywiście całej Wileńszczyzny, bo w innych dzielnicach województwa niewątpliwie jest gorzej, w innych zaś znacznie lepiej. Jednakże do pewnego stopnia charakteryzują zdolność konsumcyjną wsi wileńskiej. **Włod.**

ca jego talentu, a może tajemnica wszystkich dzieł, które przeżywają swego twórcę. Może prostota, może mądrość a i humorem, może szlachetnością kompozycji? Dość, że śmiech na widowni i długotrwałe oklaski towarzyszą grze artystów. Chcę podkreślić pracę zespołu. Sztuka jest solidnie przygotowana, to widać już w drugim akcie. Poza dykcją nie ma punktów zdecydowanie słabych. Trójka „pań siostr“ — Jasińska-Detkowska, Dunin-Rychłowska i Zmójewska z doskonałym umiarem przerabiała Fredrę na Dostojewskiego (por. „Sen Wujaszka“, grany rok temu przez zespół rosyjski w Bernardynce), trójka huzarów — Szumański, Wołhejko i Mrozwowski udawadniała, że pod mundurem biją ludzkie serca, zaś trójka łomoków — Górski, Masłowska i Polakówna — biegła sprawnie, polykając tekst po drodze. Te się bawiły same — i to powinno udzielić się reszcie zespołu, zwłaszcza Neubeltowi, bo księżulo był trochę blase... Może to zresztą premierowa „denerwacja“ — jeśli tak, to wypogodźcie czoła, o miewowie! — niema powodu do zmartwienia, udało się.

P. Zelińska zdobyła sobie zasłużone uznanie. Rola pięknej naiwnej w „Damy i huzarach“ ma już swą tradycję-

Nobile wraca do Włoch

Nazwisko gen. Nobile znowu — po kilkuletniej przerwie — wypływa na łamy prasowe. Z rozkazu „Il Duce“, wrócić ma Nobile do Włoch z Moskwy, gdzie od dłuższego czasu jako konstruktor sterowców pracował na rzecz Sowietów.

Odwolanie generała z Moskwy stoi zapewne w związku z historią abisyńską. „Czarne koszuły“ niechętnie chcą rzucić jeszcze jedno głośne nazwisko — obok nazwisk Marinettiego, Marconiego, d'Annunzia — na szalę swych afrykańskich poczynań. Swą praktykę konstruktorstwa zdobył w warsztatach włoskich, a następnie udoskonalał w laboratoriach sowieckich. Teraz Nobile zastosować wspaniale w akcji przeciwabisyńskiej. Zapewne taki ma sens nagły zew ojczyzny pod adresem generała.

UMBERTO NOBILE.

Umberto Nobile ma już sławę ustaloną. Nie wiadomo tylko czy właściwie jest nazywać go sławnym czy też osławionym. Różnie o tem mówią.

Poraz pierwszy nazwisko Nobile wypłynęło na łamy prasy światowej — włoską prasę tu pominiemy — w 1926 r., w związku z budową sterowca „Norge“, na którym konstruktor wraz z Roaldem Amundsenem przeleciał ponad biegunem północnym, lecąc z zatoki Królewskiej (Norwegia) do Nome (Alaska). Wyczyn ten, zwłaszcza ze względu na biorącego w nim udział starszego pogromcę lodów biegunowych Amundsena, rozstrzelił szeroko włoskiego konstruktora.

Zachęcony powodzeniem szuka Nobile w 2 lata później (marzec—maj 1928 r.) nowych laurów nad biegunem, lecąc z kilkunastu towarzyszami na nowozbudowanym przez siebie sterowcu „Italia“.

KATASTROFA.

Tym razem los okazał się dla Nobilego mniej łaskawy. „Italia“ nie wytrzymała lodowej próby i osiadła, straszona gdzieś o pływającą górę lodową. Nobile i jego towarzysze doznali losu, jaki w kilka lat potem — tylko w innych okolicznościach — miał spotkać sowieckiego profesora Ottona Schmidta z gromadą „czelusi kinowców“.

Rozbitkowie długi czas pływali na lodowej górze w najokropniejszych warunkach. Głód, mroz, wyczerpanie fizyczne i psychiczne kośli towarzyszy Nobilego. Ośmiu spośród nich już nigdy nie miało ujrzeć słonecznej Italii. Sam Nobile, chory i zlamany oczekiwał z rezygnacją śmierci.

RATUNEK.

Świat cywilizowany nie zrezygnował jednak z prób ratowania nieszczęsnej ekspedycji. Raz

Przesuwa się taką malowaną statuetkę z miejsca na miejsce i jakoś to uchodzi w tłoku rozbrykanych fruż i operetkowych huzarów. Otóż Zielńska ożyła statuetkę dyskretnie, ale pewnie. Doskonale np. wytrzymał był ów wybuch entuzjazmu dla porucznika w I-ym akcie. Bez tego kleju, bez pogłębienia jej pierwszej rozmowy z Porucznikiem, a zwłaszcza rozmowy z Majorem nie udałaby się Czengeremu psychologiczno-kameralna kombinacja całości. To jasne. Zastrzeżyński jako Grzegorz był może trochę monotony w zalotach, ale i stary i huzarski aż nadto. Nie ustępował mu, a wąsikiem ruszał wprost kapitał — Rembo, gwiazdką tylko pieczętujący się. Co do Makojnika, to przyklasnąć trzeba subtelnemu dowcipowi ubrania wiedzimowatych siostr w kolory synboliczne. Zuzie-fruzie na ludowo pasowały do koncepcji reżyserskiej daleko lepiej niżby to było możliwe na empirowo. Zastawiony wojennym sprzętem dom Majora i piękna weranda pomagały nam czuć się w teatrze przyjemnie.

Jim.

poraz zrywały się do lotu z daleko wysuniętych na północ lotnisk szwedzkich i norweskich samoloty skandynawskie, krążąc nad lodowatym oceanem i wypatrując rozbitków żywych lub umarłych. W poszukiwaniach tych wziął czynny udział sam wielki Amundsen, pomny obowiązku solidarności i koleżeńskości względem tego, z którym przed dwoma laty odbywał przelot nad biegunem. Niestety, znakomity Norweg miał zginąć śmiercią badaczy podbiegunowych: ze swego lotu już nie powrócił.

Jednemu z lotników szwedzkich udało się wreszcie natknąć na rozbitków i zrzucić im nieco żywności. Z chwilą określenia miejsca w którym znajdował się Nobile z towarzyszami akcja ratunkowa położyła się wartko na przód?

CZYN NIEETYCZNY?

Samolot ratunkowy zabrał przedewszystkiem Nobilego, by zawieźć go do szpitala pod opiekę lekarską. Dopiero potem przewieziono innych rozbitków. Ta okoliczność wywołała w świecie liczne komentarze, niekoniecznie dla Nobilego przychylnie. Jakto? Więc wódz wyprawy, kapitan okrętu pierwszy ratuje się ucieczką z zagrożonego miejsca? Więc towarzysze niedoli nie mniej, jeżeli nie więcej poszkodowani niż Nobile muszą czekać swej kolejki, podczas gdy Nobile mknął bezpiecznie do osiedla ludzkiego?

Przy okazji zaczęto wypominać niefortu-

nemu kierownikowi „Italii“ śmierć ośmiu osób, lekkomyślne narażanie życia innych, śmierć Amundsena, którego szlachetna ofiara na nie się nie zdała. Lekkomysłność, brak poczucia odpowiedzialności, małoduszność, tchórzostwo — to były stosunkowo delikatne określenia, jakie dawały się wyczytać na łamach gromiącej Nobilego prasy.

ZNIKNIĘCIE Z WIDOWNI.

Zapewne nie tylko dogodne warunki finansowe, zaproponowane przez władze sowieckie skłoniły Nobilego do przyjęcia posady konstruktora i doradcy technicznego w moskiewskich warsztatach lotniczych. Nobile niewątpliwie czuł, że światu należy się odeń pewna rehabilitacja, a przynajmniej pewne usunięcie się w cień. Usunął się więc pośredni sprawca śmierci Amundsena i ośmiu towarzyszy do Rosji na kilka długich lat. Przedtem zdążył jeszcze wydać w Mediolanie — może tytułem usprawiedliwienia — książkę „L'Italia al Polo Nord“ (Italia na biegunie północnym).

POWRÓT.

Pokuta widocznie się skończyła, gdyż dziś Nobile ma wrócić „na ojczyznę kłó“. O ile dojdzie do wojny z Abisynją, zapewne będzie on mógł zrehabilitować się ostatecznie, jako włoski dr. Eckener — najtęższy wspaniały pionier lotów sterowcowych. NEW.

„Towarzystwo Patrjotów Etyjopskich“ działa

Ostatnio „Towarzystwo Patrjotów Etyjopskich“ zwołało przed katedrą św. Jerzego w Addis-Abebie wielkie zebranie, na którym rekrutowano ochotników do armii abisyńskiej. — Jak widać na ilustracji, Abisyńczycy są już ubrani w unifomy khaki i stoją w karnych szeregach.

Gibraltar

Niewielki, bo liczący zaledwie 4,6 km. kw. obszaru skrawek ziemi już od wieków stanowił przedmiot licznych walk. Ten skalisty półwysp znany był w zamierzchłych czasach jako jeden z dwóch „stupów Herkulesa“ pod nazwą Calpe. Drugi „stup Herkulesa“ tworzy skała Awila koło Ceuty, na wybrzeżu afrykańskim. Rzymianie założyli na Gibraltarze swoją kolonię — Julia Calpe. W latach 710 — 711 wódz Maurów, Tarik ibn Zijad, wznosił na półwyspie twierdzę, którą przezwali Dżebel al-Tarik, skąd pochodzi obecna nazwa Gibraltar. O twierdzę tę toczono liczne boje, wreszcie w r. 1462 dostała się w ręce Hiszpanji, której udało się przez 3 wieki zatrzymać ją w swym posiadaniu. W r. 1704 flota angielska zdobyła twierdzę i do dziś dnia W. Brytania dzierży w swych rękach „Klucz do morza“.

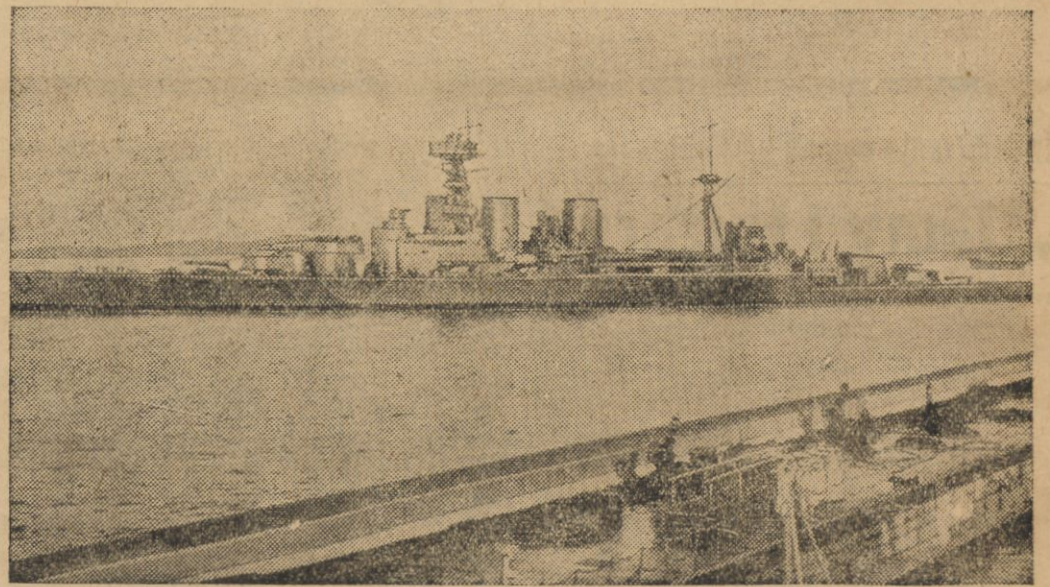
Wprawdzie niejednokrotnie Hiszpanja usiłowała, zarówno na drodze wystąpienia zbrojnego jak i pokojowej, odzyskać Gibraltar, ostatnio nawet w Wersalu w r. 1919, jednak bez skutku.

Skalisty półwysp Gibraltar o długości 4,62 km. i szerokości zaledwie 1,25 km. połączony jest z kontynentem Hiszpanji pasem ziemi szerokości 1 km. Od strony wschodniej półwysp opada do morza prawie prostopadłą skałą wysokością 425 m. Teren półwyspu tworzą trzy szczyty: na środkowym, wzniesionym o 392 m, ponad poziom morza, zainstalowano stację sygnalizacyjną na szczycie zaś góry Punta de Europa znajduje się latarnia morska. Charakterystyczną cechą półwyspu jako terenu obronnego jest skaliste wybrzeże, spadające prawie prostopadłe ku morzu, oraz wielka ilość pieczar, które stanowią doskonałe naturalne schrony dla żołnierzy i dział.

Miasto Gibraltar opada małowniczo tarasami ku brzegom morza. Ludność jego w liczbie 20600 mieszkańców stanowią przeważnie Hiszpanie. Na terenie miasta znajdują się 4 kościoły katolickie, 1 protestancki, 2 synagogy, 5 wyższych uczelni, 2 szpitale oraz teatr. W Gibraltarze wychodzą 4 gazety: dwie w języku angielskim, oraz 2 w hiszpańskim. O międzynarodowym znaczeniu miasta świadczy również wielka liczba konsulatów, kt. w liczbie 32 znajdują się w Gibraltarze. Port Gibraltar za myka wejście od strony morza Śródziemnego do cieśniny Gibraltarskiej, stanowiącej połączenie Oceanu Atlantyckiego z morzem Śródziemnym.

Cieśnina posiada w swym najwęższym miejscu szerokość 14,6 km., głębokość zaś jej wynosi od 350 do 750 m. Już oddawna istnieje projekt przeprowadzenia tunelu łączącego półwysp Pirenejski z kontynentem Afryki, jednak realizacja tego planu napotyka na wielkie trudności.

Doniosłe znaczenie Gibraltar jako punktu strategicznego podkreśla obecnie koncentracja floty wojennej W. Brytanii. W porcie znajdują się już m. in. 3 największe wojenne okręty Anglii m. in. „Hood“ okręt — twierdza o pojemności 42.000 tonn. T. T.

Na zdjęciu o'brzymi pancernik angielski „Hood“ (42.000 tonn), przepływa przez cieśninę Gibraltarską.

Jaka różnica między dużą Polską a małą Danją?

Cyfry ilustrujące wywóz produktów rolnych z Polski i Danji wskazują jak dalece jest Polska upośledzoną.

	Wywóz Danji		Wywóz Polski	
	ogółem	na 100 ha	ogółem	na 100 ha
Jaj	q 668 960	2,8	234,784	0,93
Masła	q 1,503,592	49,0	15,978	0,06
Serów	q 100,431	3,2	539	—
Zwierząt	sz. 47,623	1,5	2 258	—
Świń	sz. 72 965	2,3	83,582	0,33
Mięsa	q 3,076,535	100,2	482,557	1,92

Handel Polski z państwami bałtyckimi

II.

Wileński Oddział Izby Handlowej Bałtycko — Skandynawskiej powstał właściwie głównie pod kątem widzenia wymiany z Łotwą i przez Łotwę, która w danych warunkach politycznych jest jedynym bezpośrednio dostępnym odcinkiem Nadbałtyki wschodniej. Sprawozdanie zaznacza wprost, że w pierwszym roku istnienia Wileńskiego Oddziału, sprawy łotewskie wybijały się zdecydowanie na plan główny, wypełniając gros zainteresowań i prac.

Cóż kiedy Łotwa zatrzasnęła drzwi. I tak już przedtem niechętnie i skąpo uchylone wrota, zostały bardziej jeszcze domknięte, pozostawiając wazdułką jedynie szparę, którą przenika się ruch towarowy polsko-łotewski. Gdy w roku 1933 wywieźliśmy do Łotwy 118570 tonn, w roku 1934 zmniejszył się wywóz do 65.874 tonn, t. j. o połowę. Ubyły przede wszystkim transporty węgla kamiennego, który Łotwa nabywała w Anglii, zobowiązana umową do pokrywania 70 proc. swego zapotrzebowania węglem angielskim.

Zmniejszenie globalnej wartości wywozu na Łotwę, choć zaznaczyło się, nie odpowiada jednak gwałtownemu spadkowi tonażu. W roku 1934 wyniósł wywóz 6.817 tysięcy zł., w roku 1933 — 6851 tys. zł. Tak czy owak kraj nadbałtycki, z którym graniczymy na przestrzeni 100 kilometrów nie daje naszemu ekSPORTOWI pola na poważniejszy zbytu towarów, nie osiągający z roku na rok 7 milionów złotych.

Przypominamy też cyfry przywozu z Łotwy do Polski. W roku 1933 — 2250 tonn, w roku 1934 — 2584 tonn. Wartość przywozu w roku 1933 — 1277 tys. zł., w roku 1934 — 894 tys. zł.

Wobec takiej martwoży zalegającej na granicy, na której oczekiwaliśmy szczytowego ożywienia spowodowanego ciszą wzdłuż kordonu litewskiego, placówka wileńska miała niewiele do zdziałania. Wycieczka gospodarza do Druji i odbyta tamże konferencja, starania wespół z Izłą Przemysłowo-Handlową w Wilnie o zniżkę taryfy kolejowej dla drzewa transportowanego przez Druję, Dźwinę do Rygi, ekspedycja kajakowa dla zbadania stanu żeglowności Dźwiny i podróże przedstawicieli Oddziału na Łotwę i do Estonii; wyczerpują jej akcje.

Analiza wywozu do Łotwy wykazuje, że najważniejszą pozycją były metale i wyroby metalurgiczne: szyny kolejowe (1581 tys. zł.), lokomotywy normalnotoro-

we (328 tys.), maszyny przedziałnicze (148 tys.), żelazo walcowane (601 tys.). Kolejno len i pakiety lniane (1343 tys.), przyczem jednak surowce włókiennicze, jak również część produktów drzewnych szła tylko tranzytem przez Łotwę, przynosząc jej w zysku opłaty przewozowe.

Drewna i wyrobów drewnianych wywieziono za zgorą milion złotych. Wydatki niejsze pozycje zajmują jeszcze w tabeli wywozu: węgiel kamienny (209 tys.), przetwory chemiczne (269 tys.), skóry

cielące (266 tys.), nafta (170 tys.), chmiel (124 tys.) i nasiona koniczyny (124 tys.).

W imporcie z Łotwy do Polski zmniejsza się pozycja papieru o 50 procent.

Tak oto, niezwykle skromnie i ubogo przedstawia się rzeczywisty obraz stosunków handlowych z Łotwą. Ekspansja Wilna w stronę północy pozostaje wciąż jeszcze raczej dezyderatem aniżeli faktem, przynoszącym błogosławione skutki zarówno Wileńszczyźnie jak obszarom nadbałtyckim. A. H.

W hołdzie Nieznanemu Żołnierzowi

Nyowomianowany niemiecki attache wojskowy płk. B. von Studnitz złożył w czwartek rano wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza. Na zdjęciu — płk. von Studnitz oraz dotychczasowy attache gen. Schindler niosący wieniec.

Drugi dzień płoną składy kauczuku w Londynie

LONDYN, (PAT). — Ołbrzymi pożar w składzie kauczuku w dzielnicy Wapping nie został ugaszony jeszcze w godzinach nocnych. Wczoraj wieczorem runęło kilka położonych w pobliżu składów, przyczem powtórzyły się wybuchy. Zwrócona w stronę Tamizy ściana składowa runęła na ulicę.

O godz. 2 nad ranem wiatr skierował płomień w stronę magazynu herbaty. Straż ogólna podjęła wszelkie wysiłki aby uratować ten gmach. Jeden z oficerów straży ogniowej wyraził obawę, że ognia nie uda się ugasić na wet do niedzieli. Płomień widać z odległości 20 klm.

Resztki niemieckiego balonu znaleziono w woj. białostockim

BIAŁYSTOK, (PAT). — W dn. 26 bm. ok. godziny 12 we wsi Trzcinka, gm. Branszczyk, pow. Ostrów Mazowiecki złapany został przez tamtejszego mieszkańca balon z napisem czarnym na tle białym: „Braunmesse“. Część sznurów, do których przymocowana była gondola

jest oberwana. Załogi i gondoli dotychczas nie odnaleziono.

Balon został zabezpieczony przez posterunek policji państwowej w Branszczyku. Ze strony urzędu śledczego w Białymstoku wszczęto dochodzenia.

Bilans strat po tajfunie w Japonii

TOKIO, (PAT). — Tajfun, który szalał nad prowincją Gunma pociągnął za sobą liczne ofiary. Około 1500 domów zostało wyrwanych lub zatopionych. Komunikacja kolejowa z tą prowincją została przerwana.

Tajfun uszkodził ponadto 4 kontrtorpedowce odbywające ćwiczenia na wodach południowo-japońskich.

TOKIO, (PAT). — Komunikat ministerstwa spraw wewn. stwierdza, że ofiarami wczorajszego tajfunu padło 230 zabitych, 195 rannych bez wieści i 84 rannych. Poza to zginęło 54 oficerów i marynarzy, którzy brali udział w ćwiczeniach na wschodnim wybrzeżu Japonii. Główny tajfun uderzył całą siłą na okręty wojenne, ołbrzymie fale zmyły marynarzy z pokładu. Zniszczeniu uległo około 8000 domów i 190 mostów.

Zadać —
NAJLEPSZE
EMALJE
KOLOROWE

Zolin

Wzrost ożywienia gospodarczego w Polsce

WARSZAWA, (PAT). Bank Gospodarstwa Krajowego w następujący sposób charakteryzuje sytuację gospodarczą Polski w sierpniu roku bieżącego.

Zauważone już w poprzednim miesiącu ożywienie w niektórych działach wytwórczości przybrało w sierpniu większy zakres, zwłaszcza we włókiennictwie i gałęziach przemysłu, związanych z ruchem budowlano — inwestycyjnym. W związku z tem nastąpił z jednej strony wzrost operacji kredytowych, z drugiej — nieznaczny odpływ wkładów wycofanych dla celów produkcyjnych. Wyplacalność odbiorców w przemyśle i handlu doznała dalszej poprawy.

Poprawiła się także słaba dotąd wyplacalność rolnictwa. Sytuacja rolnictwa doznała w sierpniu pewnej poprawy. Złożyło się na to ukończenie zbiorów, które w roku bieżącym utrzymały się na zadowalającym poziomie oraz poczynione ulgi w świadczeniach publicznych. Pod wpływem sytuacji na rynkach międzynarodowych oraz spowodowanego stosunkowo małym podażym zbóż i artykułów hodowlanych ceny tych artykułów zwyżkowały.

W związku ze spodziewanym wzrostem zapotrzebowania ze strony ludności wiejskiej w przemyśle włókienniczym, zaznaczyło się wzmocnienie wytwórczości i wyższa obrotowość tej artykulami, przede wszystkim w handlu hurtowym. Na wzrost produkcji przemysłowej wpływa poza to dalszy rozwój ruchu inwestycyjnego w zakresie budownictwa mieszkaniowego i robót publicznych. Objawiło się to w poprawie produkcji przemysłu mineralnego i metalowego a poza to w utrzymaniu się zbytu artykułów hutniczych na rynku wewnętrznym na poziomie o kilkadziesiąt procent wyższym niż w tym samym miesiącu lat ubiegłych.

Przemysł naftowy zwiększył nieco produkcję w związku ze wzrostem zbytu na rynku wewnętrznym.

W przemyśle drzewnym nastąpiło sezonowe osłabienie. Obroty handlowe na rynku wewnętrznym i z zagranicą utrzymały się bez większych zmian. Wzrost zatrudnienia w przemyśle wpłynął na dalszy spadek zarejestrowanych bezrobotnych o około 30 tysięcy osób.

Prace nad oddłużeniem samorządu terytorjalnego

Praca nad oddłużeniem samorządu terytorjalnego prowadzona jest w 15 wojewódzkich komisjach oszczędnościowo — oddłużeniowych oraz w Centralnej Komisji, pozostającej pod przewodnictwem b. min. Matuszewskiego.

Komisje wojewódzkie rozpoczęły swe prace z początkiem bieżącego roku budżetowego. Dotychczas wszczęły one postępowanie oddłużeniowe w stosunku do 102 związków samorządowych.

Komisja Centralna rozróżnia trzy główne grupy związków samorządowych. Do I zaliczono te związki których stan finansowy jest uregulowany i nie wymaga ani stosowania względem nich ulg w spłacie zadłużenia ani postępowania oddłużeniowego. Związki takie są jednak nieliczne i raczej należą do wyjątków.

Do drugiej grupy należy zaliczyć związki samorządowe których zadłużenie jest głównie długoterminowe i których stan finansowy wymaga jedynie zastosowania ulg w spłacie długu na podstawie art. 7 rozporządzenia Prezydenta o oddłużeniu samorządów. Trzecią grupę stanowią związki samorządowe których stan zadłużenia wymaga zastosowania wszystkich rodzajów ulg, zarówno na podstawie art. 7 jak i art. 18 rozporządzenia Prezydenta o oddłużeniu samorządu, a więc postępowania oddłużeniowego.

Ogólne zadłużenie krótko i długoterminowe samorządu terytorjalnego w Polsce obliczone jest na sumę 1.300 milionów złotych, prace komisji oszczędnościowo-oddłużeniowych potrącają więc czas dłuższy.

—[o]—

Projekt ustawy o opiece nad psychicznie chorymi

25 b. m. w ministerstwie opieki społecznej odbyło się pod przewodnictwem dyrektora departamentu służby zdrowia, dr. Adamskiego, posiedzenie połączonych sekcji Państwowej naczelnej rady zdrowia do spraw zakładów leczniczych i higieny psychicznej.

Na posiedzeniu tem rozważany był projekt ustawy o opiece nad osobami psychicznie chorymi. Projekt zawiera postanowienia, dotyczące umieszczenia, zatrzymywania i zwalniania z zakładów osób chorych psychicznie. — Przepisy te mają na celu zabezpieczenie społeczeństwa przed psychicznie chorymi, a niebezpiecznymi dla otoczenia, przez umieszczenie ich w zakładach, jak również zabezpieczenie osób zdrowych przed bezzasadnym zatrzymaniem w zakładzie. Ponadto chodzi o ochronę interesów chorych, niezadowolonych do decydowania o swoich potrzebach. Przewidziane jest bowiem leczenie chorego wbrew jego woli, lub w razie zaniebdania leczenia przez otoczenie. Osobne przepisy zabezpieczają niezabłądną opiekę chorych psychicznie, pozostających poza zakładami Projekt ustawy reguluje również sprawy organizacji zakładów psychiatrycznych, nadzór władz i t. d. Nadzór wykonywany będzie z reguły przez lekarzy specjalistów, którym przyznano odpowiedni wpływ, zwłaszcza przy rozpatrywaniu skarg, dotyczących umieszczenia w zakładzie.

—[o]—

Odpowiedź p. dyr. Studnickiego

P. dyr. Wacław Gizbert-Studnicki nadesłał do redakcji swoją odpowiedź na list otwarty, wystosowany do niego przez Zarząd Klubu Włóczęgów i wydrukowany w numerze 262 „Kurjera“. List p. Studnickiego przekazaliśmy Zarządowi Klubu. Ponieważ paru członków jego wyjechało, wydrukowanie odpowiedzi p. Studnickiego wraz z ewent. repliką Zarządu Klubu nastąpi za kilka dni.

Kawalerja abisyńska

KOBIETA MA GŁOS

Kolumna zablokowanych organizacyj kobiecych pod redakcją Eugenji Kobylińskiej - Maslejewskiej

Pokłosie wyborcze

Mineły wybory do Sejmu i Senatu, wiadoma już jest lista nominantów, — możemy więc zrobić zestawienie faktów i liczb, aby zdać sobie sprawę z tego co należało zrobić, cośmy zrobiły i jaki jest rezultat naszych starań.

Wobu izbach ustawodawczych mamy siedem reprezentantek pięć z nich za świądnie w Senacie, dwie zaś w Sejmie. W Sejmie stosunek mandatów 2:206 jest bardzo wymowny i całkowicie przesądza o wpływie głosów kobiecych na sprawy publiczne. Nowa ordynacja wyborcza wymaga przygotowania i nakłada powołane obowiązki na ogół kobiece. Jak wiadomo, do Okręgowych Zgromadzeń Wyborczych wchodzi przedstawiciele samorządu terytorjalnego, gospodarczego, zawodowego itp. Wchodzi też delegatki kobiecych organizacyj społecznych. Trzeba zasilić akcją, aby na przyszłość zwiększyła się liczba kobiet w zarządach samorządu terytorjalnego. Kobiety pracujące zawodowo nie powinny się zadowalać rolą biernych członkiń, powołanych jedynie do płacenia składek, lecz przez rzetelną pracę w danej organizacji zawodowej, muszą one znaleźć się u steru, zajmując miejsca w zarządach. W minionych wyborach ilość delegatek w Okręgowych Zgromadzeniach Wyborczych była znikomą małą i nie mogła decydować o wpływie na przeprowadzenie jakiejś kandydatury, ani też przesądzić o miejscu kandydatki na liście.

Nowa ordynacja wyborcza zastała ogół kobiece nieprzygotowany, lecz nietylko to wpłynęło na śmieszny poprostu stosunek ilości mandatów kobiecych do mandatów męskich. Do klęski, poniesionej przez kobiety przy wyborach, walcie się przyczynił indifferentyzm polityczny, notoryczna obojętność kobiet na sprawy publiczne i sprawy ich własne. Większość z nas nie potrafi powiązać ze sobą pojedynczych faktów: redukcji kobiet pracujących, utrudniania im zajmowania posad, tendencji w kierunku ograniczenia ilości kobiet na wyższych uczelniach i wielu innych zjawisk — z faktem wyborów. „Gdzie Rzym, gdzie Krym“ — wydaje się niektórym, lecz za takie złudzenie drogo się płaci.

W nowym Sejmie losy praw kobiecych całkowicie uzależnione będą od stosunkowania się do nich mężczyzn. Nie przesądzają wyników tego stanu rzeczy. Cyfry udawniają nam, że zły wynik wyborów nie jest klęską wystawionych kandydatów kobiecych. Na Zgromadzeniach Okręgowych w całym kraju ustalono zaledwie 14 kandydatów kobiecych w tem: Warszawa — 2, Włocławek — 1, Katowice — 1, Poznań — 1, Łódź — 2, Lwów — 1, Kobryń — 1, oraz Wilno — 1, Troki — 1, Lida — 1, Nowogródek — 1 i Baranowice — 1. Tylko cztery kandydatki otrzymały mniej niż 10 tys. głosów, ilość głosów uzyskana przez pozostałe waha się między 12 do 20 tysięcy.

Ze wstydem trzeba stwierdzić, że dużo kobiet oba głosy oddawało na kandydatkę męską, co w świetle cyfr wygląda na stępująco. Weźmy dla przykładu Okręg 4 (Warszawa). P. Jaroszewiczowa otrzymała tam głosów 12.596. Kandydaci mężczy w sumie 51.174 głosów. Czyli tylko 19 proc. głosów padło na kandydatkę kobiecą. A przecież stanowimy 52 proc. ludności i wśród uprawnionych do głosowania kobiety w mniejszości nie były.

W innych okręgach, posiadających kandydatki kobiece bywało to samo.

Porażkę naszą nazwamy zwycięstwem jeżeli przyniesie nam ona naukę na przyszłość. Doświadczenie wyborów minionych musimy zdyskontować przy wyborach przyszłych.

Do Senatu wybrane zostały: pp. Maciejowska i Jaroszewiczowa — z nominacji weszły: p. Kudelska, p. Fleszarowa i

Budujmy Szkoły Powszechne Na marginesie Tygodni Dziecka i Szkoły Powszechnej

Miesiąc wrzesień przeżyliśmy pod znakiem dziecka. Ledwo ukończyły się kłopoty z zapisem do szkoły, sprawieniem mundurka, zakupem książek nadszedł Tydzień Dziecka, przesunięty na jesień z powodu żałoby narodowej w końcu ubiegłego roku szkolnego.

Według mego optymistycznego punktu widzenia po każdym Tygodniu Dziecka należy oczekiwać, że następny będzie dużo, dużo lepszy od poprzedniego. W swojej oczywiście zbyt wybujałej wyobraźni widziałem ciężarowe auta pełne słodczy, zajeżdżające w tym Tygodniu przed szkoły powszechne, kina wyświetlające seanse, wyłącznie dla młodocianych, niecodziennych gości, orkiestry w liczniejszym niż zwykle otoczeniu bosonogich zwolenników muzyki, maszerujące na czele wycieczek alicami miasta na Zakret, Belmont i t. p.

Widocznie na to uśmiechnięte jutro jeszcze trochę wcześniej, lecz organizacja Tygodnia Dziecka, a zwłaszcza program dla szkoły pow. wskazuje, iż jesteśmy na dobrej ku niemu drodze, bo i teraz wprawdzie ściśle określona, ale jednak pokaźna liczba dzieci z poszczególnych szkół mogła za niską opłatą skorzystać z poranku filmowego. Ze sprawdzaniem tej właśnie ściśle określonej ilości wynikało, że jakoś nie umiemy porozumieć się w liczeniu z naszymi władzami. U nas nauczycielek 70 dzieciaków, to po wileńsku „z hakiem“ dwu, pięciosobowym, a według p. Inspektora 70 to 70 i ani jedno dziecko więcej. Nic to nie pomoże, że właśnie mimo srogich zakazów jakaś Janeczka czy Halinka prze mycała się między szeregiem w złudnej nadziei ujrzania „tylko“ cudnego kolorowego dodatku filmowego i „choćby przez szparę“. 70 to 70! Cóż zrobić. — Tlum ponadliczbowych dzieci wzrosł o jedno zawiędzone i pełne goryczy.

Udały się zato całkowicie wycieczki szkół, i to nie dlatego, żeby w tym dniu zmniejszono wszelkie choćby zmniejszone opłaty wejściowe (n. p. na Zakret) lecz dlatego, że dopisała po goda. Dzień cały wyjątkowo piękny i słoneczny spędzony w lasach, wśród zieleni na zabawach, śpiewach, pieczeniu kartofli — pozostawił bardzo miłe wspomnienie.

— „Wszystkie szkoły poszły na wagary i dlatego było tak wesoło“ — stwierdziły słusznie moje dziewczynki.

Myślałam też, że w Tygodniu Dziecka czołowe kolumny wszystkich czasopism wypełnią artykuły nie o ewentualnej wojnie włosko-abyssińskiej lecz artykuły, których treścią będzie nasze polskie dziecko, jego warunki bytu w mieście, na wsi, projekty polepszenia tych warunków i realizacji genewskiej deklaracji praw dziecka w odniesieniu do wszystkich naszych dzieci. Stało się inaczej, w prasie, a w związku z tem wśród szerszego społeczeństwa Tydzień Dziecka nie znalazł należytego oddźwięku.

Obecnie w początkach października wraca do nas to samo zagadnienie o węższym zakresie

p. Julja Kratowska (przewodnicząca Zarządu Głównego ZPOK). W Sejmie mamy pp. Wandę Pełczyńską i Janinę Prystorową, obie posłanki z Wileńszczyzny. Jest to moment charakterystyczny. Na 14 kandydatek — pięć pochodzi z t. zw. „kresów“. Czynna postawa kobiet odnośnych okręgów pozwala przypuszczać, że mieszkanki północno-wschodniej polacy kraju okazują większe zainteresowanie sprawami politycznymi, niż rodaczki nasze z pozostałych województw. Lecz dwie posłanki to nie jest zwycięstwo. Abyśmy mogły osiągnąć zwycięstwo prawdziwe, ilość delegatek w Okręgowych Zgromadzeniach Wyborczych powinna odpowiadać liczebności i roli kobiet w społecznym i gospodarczym życiu Polski. Poza tem musimy wykazać solidarność kobiet w głosowaniu na kandydatkę kobiecą. Konieczność tych postulatów wysuwa nowa ordynacja wyborcza. Dla przeprowadzenia ich konieczne jest uświadomienie społeczno-polityczne ogółu kobiecego.

I tu się zaczyna nowa rola organizacyj kobiecych.

Czesława Monikowska.

lecz głębszym specjalnym ujęciu w postaci Tygodnia Szkoły Pow. Zagadnienie dziecka i jego rozwoju w szkole pow. to zagadnienie, wobec którego nikt nie może przejść obojętnie, a które z natury samej najbliższemu jest sercu kobiety. Warto nad niem choćby raz w roku poważnie się zastanowić. 25% ludności naszego Państwa stanowią właśnie dzieci poniżej 10 lat, więc to pokolenie, które po nas przyjmie troskę i pracę dla Państwa, pokolenie, które musi do tej pracy stanąć odpowiednio przygotowane.

Już dzisiaj z barwnych afiszów, ze szpalt czasopism uderzają nasz wzrok wielkie napisy, zapowiadające Tydzień Szkoły pow. od 2 do 8 paźdź. Czytajmy i rozważajmy. Oczy matek z poza czarnych liter druku winne ujrzeć szereg codziennych obrazów z życia naszego dziecka w szkole: ciasne klasy, zatłoczone nadmierną ilością główek dziecięcych, widocznych z ponad szkolnych ław, wąskie korytarze, na których ze względu na brak miejsca musi dziecko ograniczać swe ruchy do minimum, a najlepiej stać w miejscu, t. zw. „sale gimnastyczne“, zwłaszcza na wsi. Powinny zobaczyć, na jaki zaduch narażone są ich dzieci szczególnie tam gdzie nauka odbywa się na zmianę, — w jakich przeciugach stoją rozgrzane wówczas, gdy wietrzy się klasa z braku urządzeń wentylacyjnych przez równoczesne otwarcie okna i drzwi. Nieodpowiedni lokal szkolny, w którym dziecko przebywa znaczną część dnia rujnuje jego zdrowie.

A ileż dzieci z nauki nawet w tych najgorzych warunkach nie może korzystać? — niech mówią cyfry. W 1928/29 r. uczyło się w szkołach pow. 3.600.000 dzieci, poza szkołami pozostawało 300.000. Obecnie do szkół uczęszcza 5.600.000 dzieci, poza szkołami pozostaje blisko milion dzieci. To poważna cyfra, cyfra, która wielkością swą załamuje zasadę powszechności nauczania i położenie szkolnictwa czyni wprost katastrofalnym. I właśnie ta cyfra powinna przekonać nas o konieczności jaknajwyższego zainteresowania się szkołą pow. Oczywiście na sytuację powyższą wypływa przedewszystkiem brak etatów nauczycielskich, lecz pamiętać należy o tem, że bardzo poważny odsetek dzieci w szczególności na wsi nie uczy się tylko dlatego, ponieważ w bliskości niema szkoły lub w szkole niema dla nich miejsca.

Większość lokali szkolnych nie jest przystosowana do obecnych warunków pracy i nie może pomieścić ilości dzieci, wyznaczonej danej szkole w stosunku do sił nauczycielskich. Zdarza się często, że w klasie mającej 40—50 miejsc mieści się 60—70 dzieci, które oczywiście wskutek panującej ciasnoty i bólu głowy, wywołanego nadmiarem bezwodnika węglowego — nie odnoszą z lekcji takich korzyści, jakie odniosłyby w normalnych warunkach.

A tu jeszcze, mimo iż wrzesień dobiega końca, przed kancelarią kierowniczką raz po raz pojawia się opatulona chustą postać kobiety z dzieckiem, które chce się uczyć. Wywody kierowniczkę o przepelnieniu klasy absolutnie nie trafiają do przekonania takiej matki. Owszem, cierpliwie wysłucha wszystkiego, jednak uparcie wraca do swej sprawy: „a otóż właśnie ja przyszedłam prosić p. kierowniczkę, żeby przyjęła do szkoły moją dziewczynkę“. — Trudno, — obeszła najbliższe szkoły, tam niema miejsca, stąd się nie ruszy. Jeszcze tylko śpieszy się upewnić czy dziewczynka dostanie śniadanie, a może bućki i książki. Sama jest „nieuczona“ lecz chce aby jej córce było na świecie lepiej. Ostatecznie kierowniczką ustępuje, powodowana może nie tyle współczuciem, co nadzieją, że może uda się parę uczenia z tej klasy skierować do innej szkoły, posiadającej jeszcze wolne miejsca.

Tak jest w mieście, na wsi brak miejsca decyduje ostatecznie o losie dziecka. Wędrowka od szkoły do szkoły w poszukiwaniu wolnego miejsca jest tam bowiem nie do pomyślenia z tego względu, że w najbliższej okolicy dziecka jest zwykle tylko jedna szkoła, która często pod względem higieny i estetyki stoi na bardzo pierwotnym poziomie. Dziwnie utkwiał mi w pamięci taki charakterystyczny parę lat temu obrazek. Nowa wspaniała leśniczówka na drodze z Landwarowa do Trok z licznymi gospodarstwami za budowaniami i w pobliżu jednoklasowa szkoła wiejska. Dopiero w drastycznym nieco zestawieniu jej z budynkami gospodarzami, a w szczególności

gólności z chlewem dostrzegło się całą wspaniałość nowoczesnego chlewu i zarazem całą nędzę biednej wiejskiej szkółki.

Sprawą budowy nowych odpowiednich gmachów szkolnych o jasnych, przestrzennych salach zajęło się T-wo Popierania Budowy Szkół Pow. zorganizowane w 1933 r. Fundusze przeznaczone przez Państwo na budowę szkół nawet w najlepszej sytuacji finansowej nie wystarczały na pokrycie o'brzymiego zapotrzebowania, jakie ujawniło się po przejęciu szkolnictwa z rąk zarobców. Tembardziej, że od 1930/31 r. wskutek kryzysu gospodarczego wydatki na oświatę w budżecie Państwa stale ulegają zmniejszeniu. W 1929/30 r. prelinowano z budżetu państwowego i samorządowego 626,1 milj. zł., w b. r. zaledwie 411,2 milj. zł. Naodwrot liczba dzieci podlegających obowiązkowi szkolnemu ciągle wzrasta. Zorganizowanie sieci szkolnej odpowiednio do powagi naszego Państwa z funduszy, przewidzianych przez budżet stało się więc nie podobieństwem.

Zaradzić złu może jedynie działalność T-wa PBSP poparta gorąco przez społeczeństwo, którego jednym z najważniejszych obowiązków jest właśnie dbałość o odpowiednie pomieszczenie szkolne dla swych dzieci. Wzrastająca liczba członków T-wa (278.633 z 31.XII.34 r.) świadczy o zrozumieniu powagi sytuacji przez społeczeństwo. Zresztą najskuteczniejszym środkiem propagandy T-wa jest jego działalność. W 1933/34 r. wykończono i oddano do użytku 404 szkoły o 1.404 izbach lekcyjnych, rozpoczęto budowę 297 obiektów o 1.051 izbach. Ponadto T-wo udzieliło szeregu pożyczek i zasiłków na budowę i urządzenie szkół, oraz na pomoce naukowe. W samym Okręgu Wileńskim wykończono 121 izb lekcyjnych i 46 mieszkalnych dla nauczycielstwa, rozpoczęto budowę 108 izb szkolnych i 32 mieszkalnych.

Jak na pierwszy rok działalności T-wa wyniki akcji budowlanej są znaczne, dobrze jednak wiedzieć o tem, że według obliczeń T-wa, aby zaspokoić potrzeby budowlane naszego Państwa w ciągu 15 lat winno T-wo budować około 3000 izb lekcyjnych.

Musimy więc dla dobra naszych dzieci wznowić nowe kulturalne gmachy szkolne. Musimy zrozumieć, że ważne i godne poparcia są zadania T-wa pop. Bud. Szk. Pow. i że jedynie zgodnym wysiłkiem całego społeczeństwa osiągnąć je możemy. Zapisujemy się na członków T-wa PBSP. Członkowie opłacają 4 zł. rocznie tytułem skadek. Kto jednakże nie może być członkiem, ten obecnie w ciągu Tygodnia Szkoły Pow. będzie miał możliwość jednorazowym datkiem przyczynić się do poparcia celów T-wa.

Państwo nasze odwołujące się do społeczeństwa w sprawie budowy szkół, pow. nie powinno się na nas zawiesić. Pamiętajmy, że każdy nowy budynek szkolny to nowy silny zrąb przyszłości naszego Państwa.

Stanisława Smoterowa.

KRONIKA

— ZAKOŃCZENIE „TYGODNIA DZIECKA“. Na zakończenie „Tyg. Dziecka“ odbyła się dnia 19 b. m. w ogrodzie Bernardyńskim wielka zabawa, zorganizowana przez Z. P. O. K. p. n. „Święto Dziecka“. Wzięło w niej udział 200 dzieci 24 przedszkoli Z. P. O. K. oraz 160 dzieci zaproszonych z miasta, ogółem więc 360 najbardziej dzieci Wilna. Zabawę rozpoczęto pochodem, przyczem wszystkie dzieci ubrane były w papierowe stroiki na głowę: kwiaty, pióropusze i t. d. Bardzo korzystnie wyróżniały się dzieci z przedszkoli, wszystkie w jednakowych fartuszkach.

Po oddaniu przez dzieci hołdu pamięci Marszałka przez odśpiewanie pieśni „To nieprawda, że Ciebie już niema“ i deklamację odpowiednich wierszyków — dzieci spędziły kilka godzin (od 12-ej do 5-ej pp.) na zabawie, śpiewach i tańcach, przy dźwiękach orkiestry, uprzejmie udzielonej przez OO. Salezjanów.

Wszystkie dzieci otrzymały podwieczorek, składający się z kawy i bułek i na pożegnanie obdarzone zostały słodyczami i owocami.

Dzięki staraniom p. Heleny Sawińskiej odbyło się na zakończenie przedstawienie amatorskie, odegrane przez dzieci z kolonij letnich. Przedstawienie to, a zwłaszcza tańce: krakowiak, taniec kwiatów i inne, odtańczone z wielką lekkością i precyzją przez małe, bosonogie tancerki wywołały ogólny zachwyt.

Dzieci opuszczały ogród Bernardyński rozbawione i pełne wrażeń, żałując, że zabawa trwała tylko... kilka godzin.

Więści i obrazki z kraju

Oszmiana

— WYBÓR NOWEGO BURMISTRZA. W związku z powołaniem przed kilku tygodniami burmistrza Oszmiany p. Bronisława Korbusza na stanowisko p. o. starosty w Postawach odbyły się przed kilku dniami w Oszmianie wybory nowego burmistrza. Radą Miejską z 2 kandydatów przeważającą ilością głosów wybrała burmistrza p. Józefa Staniewicza majora w stanie spoczynku.

Ze major Staniewicz, aczkolwiek za ledwie w roku ubiegłym opuścił szeregi czynnej armii, z powiatem oszmiańskim jest ściśle związany i doskonale zna miejscowe stosunki.

Wybór mjr. Staniewicza ludność Oszmiany powitała ze szczerem zadowoleniem.

Mołodeczno

— ZAWODOWA SZKOŁA DOKSZTAŁCĄCA. Powiatowy Cech Rzemieślników uruchoił wieczorową szkołę zawodową kosztującą dla rzemieślników. Kierownikiem szkoły jest p. Antoni Ancewicz, prof. gimnazjum im. T. Zana w Mołodecznie. Wykładają profesorem gimnazjum p. p. Dawid Korenbli i Jan Obiedziński.

Z wykładów korzysta także młodzież O. M. P.

— LOTERJA FANTOWA Z. S. Dnia 22 września w ogrodzie kolejowym odbyła się loteria fantowa Z. S. Całkowitą akcją przy zbieraniu dobrowolnych składek i fantów jak również zabawą ogrodową kierował Witold Filistowicz kompanijny Z. S.

Po zabawie ogrodowej p. Filistowicz urządził miłą „sobótkę strzelecką“ w Ognisku K. P. W. Mołodeczno.

Loteria fantowa i zabawa ogrodowa dały około 150 zł. czystego zysku, który pójdzie na budowę projektowanego „Domu Strzeleckiego“ w Mołodecznie.

— LUSTRACJA RZEMIOSŁA. Powiatowy Cech Mieszczan Rzemieślników Chrześcijan w Mołodecznie rozpoczął walkę z nielegalnym wykonywaniem rzemiosła. Obecnie lustracja rzemiosła odbywa się w okolicach i na terenie m. Rakowa, gdzie okazało się, że nielegalnie wykonywano rzemiosło kil'kaset osób. — Również wykryto większą ilość rzemieślników, którzy kształcą terminatorów, pomimo, że nie posiadają żadnych ku temu uprawnień.

Ponadto wykryto szereg mistrzów, którzy również nie stosują się do Prawa Przemysłowego i kształcą terminatorów bez żadnych umów, przez co tak samo narażają terminatorów na stratę czasu, gdyż do egzaminu czeladniczego może przystąpić tylko ten, kto od będzie co najmniej 3-letni termin u jednego lub kilku mistrzów obranego przez siebie zawodu i przedłoży świadectwo, stwierdzające przebieg czasu nauki, a wydane na podstawie umowy spisanej pomiędzy mistrzem, zatrudniającym terminatorów, a ojcem lub opiekunem małoletniego terminatora. Cz.

Smorgonie

— WALNE ZEBRANIE ODDZ. ZW. NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO. Odbyło się walne zebranie miejscowego oddziału Z. N. P. na którym przewodniczył p. Węgrzyn. Po sprawozdaniu zarządu i zatwierdzeniu różnych spraw bieżących przystąpiono wobec rezygnacji do tychczasowego przewodniczącego do wyboru nowych władz zarządu. Na przewodniczącego wybrano p. Borkowskiego, na sekretarza p. Kiszczankę. Funkcje skarbnika oraz biblioteka

karza objął ponownie dotychczasowy skarbnik i bibliotekarz p. Juskiewicz. Zaznaczyć wypada, że oddział ZNP. w Smorgoniu posiada sporą bibliotekę dzieł naukowych, służących dla dokształcenia swych członków oraz szereg dzieł beletrystycznych najpoczytniejszych autorów polskich i obcych. Poza tym rozwija od czasu działalności oświatowej.

— DZIWOŁĄGI JEZYKOWE NA SZYLDACH W MIEŚCIE. Na sztydach prywatnych i nawet na napisach na obiektach publicznych w naszym mieście spotykamy szereg najokropniejszych dziwołągów, nad którymi przechodzi się jakoś do porządku dziennego. —

Tak np. na głównym placu można otrzymać w pewnej herbaciarni różne „zakonski“, znowu gdzie indziej jest do nabycia „soli bydłowej“, mamy targowisko „dla koni i świń“, a sztyd z opłatami targowemi obfituje również w szereg niepoprawności. Wskazane byłoby, żeby czynniki miarodajne czuwały nad poprawnością napisów i sztydów w mieście.

Brasław

— NOWY ZARZĄD KKO. Na ostatnim posiedzeniu Rady Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu brasławskiego wybrany został nowy zarząd KKO. w Brasławiu w składzie następującym. Prezes — poseł Jozanis, wiceprezes — dr. Stanisław Pieczul i członek zarządu — dyrektor KKO. — Władysław Krajewski. Nowy zarząd w najbliższych dniach obejmie urządowanie.

— W OPSIE ZAKOŃCZONY ZOSTAŁ KURS I STOPNIA W ZAKRESIE STRAZAKA SZEREGO WEGO dla słuchaczy Szkoły Rolniczej w Opsie. Na kurs uczęszczało 35 osób, które złożyły egzamin z wynikiem dobrym.

Kurs odwiedził p. Minister WR. i OP. wraz z towarzyszącymi mu osobami podczas inspekcji powiatu brasławskiego. Kierownik kursu instruktor Wacław Buczek w obecności p. Ministra przeprowadził szereg ćwiczeń taktycznych.

Głębokie

— NIELEGALNA PLANTACJA TYTONIU. W ogrodzie mieszkańca kol. Zahacie, gm. prozerockiej, Jana Rutkiewicza, wykryto nielegalną plantację tytoniu. Protokół karny został przekazany do Urzędu Akcyz i Monopolów Państwowych w Nowo-Wilejce.

— KURS O. P. L. G. — 25 bm. z ramienia Obwodu Powiatowego LOPP. w Głębokiem został zorganizowany kurs OPLG. — informacyjny dla żeńskiego hufca szkolnego przy gimnazjum Unji Lubelskiej w Głębokiem. Na kurs zgłosiło się 25 słuchaczek.

— INSPEKTOR WILEŃSKIEJ IZBY ROLNICZEJ inż. Stefan Pawłowski dokonał lustracji kultury łąk na gruntach, położonych w obrębie gminy prozerockiej i jaźnieńskiej, pow. dzińskiego.

Grodno

— ŚMIERTELNY STRZAŁ. — Mieszkaniec wsi Miaszutkiń, pow. suwalskiego Stanisław Różański, manipulując nieostrożnie starym karabinem rosyjskim, zastrzelił 6-letniego chłopca Wacława Wałentykiewicza. Mimowolny zabójca zgłosił się sam na posterunek P. P. w Ruce, gdzie został aresztowany.

Požary

We wsi Złoukty, gm. turgielskiej (pow. wil-trocki) z nieustalonej przyczyny spalił się dom mieszkalny, chlew i inwentarz żywy. Na Traszewicza oraz dom i chlew Adama Pawlukowicza, strat narazie nie ustalono.

We wsi Olikiewice, gm. kucewickiej (pow. oszmiański) powstał pożar w zabudowaniach Marii Płaseckiej. Ogień następnie przenosił się na sąsiednie zabudowania. Spaliło się 5 domów mieszkalnych, 3 chlewy i stodoła. Stratę sięgają 12 tys. złotych.

Pełna tabela wygranych

w 17-m dniu ciągnięcia 4-ej klasy 33 Państwowej Loterii Klasowej

Tabela loterii

z dnia 26 września

I ciągnięcie wygrane pocieszenia po 50 zł.

21 23 25 26 39 2 224 433 502 618 790
 832 95 908 10 61 70 1055 71 130 223
 318 23 48 77 453 74 506 12 60 717 20
 835 59 930 2180 429 587 95 644 784 97
 831 920 62 71 3012 234 67 343 73 469
 531 681 743 83 804 27 33 57 979 4020
 29 88 99 165 333 540 45 723 46 58 848
 5102 6 9249 85 308 10 13 21 41 64 72
 546 814 960 73 6009 15 148 270 452 96
 529 59 946 63 7165 425 40 88 529 642
 726 875 933 67 8066 132 242 71 79 326
 53 95 461 533 80 665 67 710 72 839 990
 9003 42 86 136 279 602 26 81 89 790
 939 58
 10164 222 356 617 47 740 816 79 96
 900 1111 876 229 41 270 71 539 70 78
 497 805 72 90 910 46 88 12015 33 78
 127 309 412 43 96 538 56 79 620 98 746
 57 917 13065 72 157 246 372 462 577
 617 81 764 902 68 14019 185 338 72
 400 54 521 613 836 9 7469 86 15004 29
 30 33 75 120 24 41 46 67 243 90 310
 27 45 56 543 624 45 66 762 87 890 901
 25 68 82 16064 65 184 91 305 19 36
 442 47 57 70 665 763 17029 47 253 315
 74 434 519 26 46 63 708 806 59 919 73
 76 18131 91 93 280 343 442 571 615 95
 790 809 85 19064 128 83 375 92 96 511
 64 78 93 617 33 732 84 86 99 823 37 77
 20195 267 353 458 507 52 640 706 28
 75 92 855 57 77 8 9 980 86 21222 47 61
 307 31 81 412 20 89 509 76 81 617 18
 91 705 32 847 22054 169 220 99 486 501
 660 73 582 834 61 916 43 23053 67 111
 15 282 503 74 76 695 809 25 57 925
 24082 147 71 247 71 399 412 6 373 685
 818 65 76 86 97 953 77 25318 22 541 82
 89 611 50 74 97 703 4 841 57 70 928
 66 26063 86 154 80 324 78 408 502 602
 754 971 27104 89 231 23 372 69 458
 517 629 92 724 25 60 844 995 28077 132
 91 272 326 73 94 405 505 57 651 74
 875 98 909 81 83 29132 244 326 451 513
 69 630 706 40 76 828 982 97
 30008 60 84 403 525 29 666 72 98 782
 496 939 40 31001 20 50 1'0 79 295 326
 42 4588 669 773 813 51 911 79 32006
 53 110 323 30 74 427 567 637 724 967
 33217 89 316 49 97 417 506 82 97 674
 78 95 917 34001 36 93 104 61 89 214
 815 410 75 88 531 33 44 605 763 968
 35029 56 59 101 42 71 262 356 416 17
 42 66 75 83 97 610 51 76 3805 6 16 31
 930 36 016 47 168 218 311 430 581 699
 712 27 86 837 43 99 93 358 59 78 98
 37126 44 62 93 219 92 318 74 95 413
 38009 78 123 213 32 346 86 548 63 712
 25 93 808 14 89 99 39080 187 277 340 44
 417 39 40 521 38 618 831 57 931 66 91
 40037 51 195 236 86 314 35 79 401 81
 96 561 671 925 41043 142 57 302 7 28
 49 74 128 56 62 597 603 44 99 786 804
 113 42287 319 28 429 520 22 23 86 629
 41 54 786 857 980 43145 53 306 90 555
 57 99 628 804 24 53 89 964 88 44075 86
 149 83 85 305 6 451 93 595 652 831
 45012 57 58 138 89 265 76 97 328 71 85
 96 404 32 669 86 749 836 39 336 46041
 421 265 83 313 32 37 55 409 28 40 75

615 45 805 47070 168 94 278 328 37 541
 605 46 61 735 57 91 859 72 99 942 48043
 135 56 218 19 54 56 81 482 87 543 612
 734 64 77 821 28 954 80 89 49094 164
 231 48 60 62 347 547 612 725 821 52 56 62
 50045 68 110 50 300 32 411 576 751 85
 875 910 69 75 51064 278 341 50 576 92
 620 725 48 84 85 830 72 99 937 61 52007
 10 81 218 327 411 29 63 662 823 34 79
 928 41 53084 151 64 85 208 47 314 24
 478 88 510 14 90 665 69 775 826 965 82
 54136 84 85 225 62 92 331 42 67 408 653
 801 916 75 55071 198 415 67 630 35 857
 58 81 56019 53 87 138 73 347 97 485 514
 646 55 89 90 743 47 801 44 62 80 912
 48 73 57032 117 56 300 27 681 773 869
 58048 141 204 23 345 74 90 445 516 44
 47 83 97 610 23 788 95 804 70 918 59009
 82 85 111 23 29 290 363 80 409 26 98
 551 60 600 7 24 719 51 801 33 54
 60119 51 53 68 213 24 369 403 13 550
 63 752 859 71 922 61027 74 184 428 98
 526 29 603 754 60 881 914 95 62044 91
 137 217 322 33 454 86 525 33 645 47 767
 877 91 987 63056 64 86 137 55 281 323
 44 408 45 510 99 646 90 705 15 865
 64006 43 69 152 93 236 348 403 500 7
 606 931 47 65116 55 371 434 62 590 98
 659 61 727 41 914 63 93 66068 113 37
 206 52 357 428 33 48 570 656 704 936
 50 67051 113 33 236 84 303 5 460 504
 60 622 727 84 880 915 92 68022 134 49
 74 76 87 276 320 67 95 435 44 574 664
 786 841 919 69038 76 130 95 264 98 304
 522 613 19 92 751 843 82 929 52 62 93
 70041 142 273 389 407 13 37 69 93
 620 33 59 61 77 700 23 43 60 820 96 921
 71063 73 77 621 736 47 56 72009 26 79
 86 102 21 210 386 91 429 51 67 79 568
 735 994 73156 92 217 73 304 6 21 24 66
 81 403 583 617 720 45 869 909 20 60 67
 92 74012 61 98 101 268 318 72 462 511
 24 93 642 81 762 805 75016 29 101 59 82
 215 26 98 369 413 74 539 620 717 79 85
 93 893 916
 76011 81 96 158 290 313 54 419 42 512 13
 83 685 782 827 54 911 77202 302 43 403
 7 24 39 69 573 602 10 783 819 30 84 78042
 47 79 182 219 420 581 93 95 670 765 91
 862 927 79013 26 112 29 39 268 330 406
 17 552 623 53 61 64 82 765 96 816 38 61
 96 919 91 96
 80048 60 82 202 16 33 305 447 51 55
 84 602 84 817 42 64 70 901 44 51151 89
 243 381 69 81 88 89 96 670 736 801 18 76
 78 82077 198 250 76 98 337 61 401 56 582
 736 921 36 45 57 86 83115 20 33 217 29
 312 15 34 432 36 50 87 93 592 751 70 806
 40 59 84094 118 43 339 403 35 63 501 25
 700 840 73 78 903 85054 60 73 187 98 204
 17 38 73 405 541 77 91 611 67 71 800 8
 50 923 35 49 86073 311 14 501 49 54 602
 8 755 816 94 947 64 87042 84 173 200 45
 407 513 60 69 601 81 96 700 67 88 981
 88033 178 205 37 52 70 346 70 419 53 566
 623 39 73 79 94 742 60 842 974 89029 151
 222 88 340 84 99 421 594 95 662 66 81
 785 809 925
 90010 36 39 48 58 211 38 93 372 81 87
 717 26 889 920 45 49 91094 170 84 360 478
 690 700 60 81 82 893 918 29 92074 80 114
 27 258 321 527 97 615 34 729 65 820 52
 933 43 55 76 93037 62 107 62 76 281 451

568 99 710 95 881 98 910 47 87 96 94000
 32 45 114 36 46 50 404 604 23 26 755 83
 908 95003 31 110 21 65 82 273 419 56 59
 62 572 676 700 3 29 30 838 48 917 42 960 0
 24 56 74 156 63 290 321 25 401 75 648
 701 9 26 55 74 899 908 97063 275 86 301
 40 69 81 535 54 55 56 608 44 45 49 757
 58 831 98042 48 170 251 394 400 45 49
 518 690 758 824 37 99023 165 271 91 489
 633 69 75 90 769 919 52 79
 100003 31 165 209 12 397 412 29 42
 602 20 746 74 930 99 101017 253 304 41
 444 55 504 14 607 47 70 745 936 38 67
 102006 576 607 62 713 872 74 80 905 31
 69 103516 87 605 72 758 63 75 94 846 993
 104008 122 34 74 81 89 218 81 308 17 26
 31 72 431 41 77 550 703 28 31 81 869 977
 105169 266 80 557 691 707 821 73 106097
 127 227 49 313 420 595 98 657 78 95 754
 63 17 44 46 107051 166 55 212 53 77 424
 99 536 56 605 26 45 754 63 917 44 46
 109136 56 95 224 42 47 50 414 41 511 36
 66 614 66 716 834 936 46 57 87 109010
 38 60 64 73 106 62 204 47 467 504 9 44
 51 49 54 724 59 858 956
 110118 405 44 684 716 25 870 920 36
 82 111093 151 53 67 281 307 453 539 642
 49 53 79 857 60 995 112011 229 317 48
 459 538 679 89 815 918 22 63 113224 63
 387 409 34 65 79 527 34 95 862 78 79
 114053 124 65 80 236 328 471 87 518
 25 99 608 30 43 731 65 806 943 96
 115037 75 137 45 73 92 428 554 616 23
 61 745 54 85 809 10 71 81 88 912 92
 116050 63 143 44 93 214 402 63 70 96
 651 97 723 34 826 994 117017 20 52 364
 75 82 420 48 549 659 61 68 752 824
 59 950 118010 15 133 61 62 84 207 16
 49 83 367 77 83 474 508 35 48 604 870
 81 985 119085 120 221 39 364 76 582
 95 652 981
 120015 141 66 73 204 19 29 36 384
 480 669 96 731 65 75 92 824 64 90 915
 121025 111 231 40 395 406 520 32 64
 73 86 608 35 798 816 32 74 920 32
 122217 99 308 21 61 418 51 88 516 30
 50 56 626 68 79 810 21 55 59 96 921
 123094 364 500 17 24 48 675 719 29
 46 82 815 52 981 93 124018 69 75 120
 286 306 421 500 64 603 44 713 20 801
 24 60 97 921 63 125026 71 93 104 32
 221 45 381 638 99 716 98 831 56 918
 26 126008 15 90 220 22 90 341 75 410
 525 70 645 47 61 65 813 71 127002 56
 101 8 14 34 68 243 65 329 57 64 501
 9 17 739 41 80 823 950 72 128037 80
 98 237 55 69 389 525 50 54 69 96 617
 701 20 92 845 941 96 129013 59 126
 203 304 17 18 29 89 418 38 55 592 620
 762 862 99 925
 130032 55 144 49 67 223 323 86 99
 403 22 29 594 622 725 91 95 865 947
 131003 127 72 77 208 308 432 564 626 28
 30 52 748 807 10 942 96 132157 99 213
 82 319 455 63 87 590 646 934 133054
 168 89 91 237 42 357 94 447 49 60 531
 51 631 44 98 772 873 908 14 134060 110
 59 89 241 58 330 419 56 62 511 40 68
 608 78 746 80 860 913 62 98 135030
 75 78 186 96 221 54 99 303 28 48 81
 89 400 536 43 69 774 830 901 27 86
 136041 54 86 249 51 397 442 46 732
 38 65 982 137000 51 185 222 33 47 63
 310 26 37 43 580 697 712 95 869 967

Na ostatniem zebraniu Wydz. Wykonawczego Miejskiego Komitetu WF i PW postanowiono ostatecznie wyzyszczyć jutro nagrodę przechodnią przyznana Janowi Wiczorkowi za najlepsze wyniki sportowe uzyskane w roku 1934.

Nagroda ofiarowana przez Miejski Komitet WF i PW w uznaniu zasług położonych na terenie sportu wileńskiego plk. Zygmunta Wendy jest najwięk szym odznaczeniem sportowem Wilna. Nagroda przedstawia obraz wykonany przez art. malarza Horydę.

Nagrodę wręczy w im Miejskiego Komitetu WF i PW plk. Iwo Giżycki. Wręczenie nagrody nastąpi na stadionie im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w niedzielę 29 września o godz. 14 min. 45 przed meczem piłkarskim o wejście do Ligi między Czarnymi ze Lwowa a WKS Smigły.

Zawody w Mołodecznie.

Odbyły się w Mołodecznie Powiatowe Zawody PW i WF. Zawody powyższe zostały zorganizowane przez nowomianowanego komendanta powiatowego PW i WF por. Iwanowskiego. W skład Komisji sędziowskiej weszli: sędzia główny por. Kuzian, pp. porucznicy: Turek (biegi), Smolka (rzuty), Kosmański (skoki), Lisowski (strzelanie). Po ukończeniu zawodów rozdał nagrody zwycięzcom p. wicestarosta liczk. Podczas zawodów i rozdania nagród przygrywała orkiestra 86 p.

Osiągnięcia następujące wyniki: 100 mtr.: 1) Rybicki (KPW) 12.0; 2) Przeździecki (gimnazjum); 3) Żurowski (KPW). 800 mtr.: 1) Reda (gimn.); 2) Ciawłowski (gimn.); 3) Żerlakow (KPW). 3000 mtr.: 1) Rapacewicz (gimn.) 10:52.0; 2) Niekrasow (ZS Mołodeczno); 3) Łyżko (ZS Poloczany; skok wdal: 1) Rybicki (K. P. W.) 5.76; 2) Przeździecki (g.); 3) Żurowski (KPW); skok wzwyż: 1) Waszkiewicz (ZS Kraśne) 1.65; 2) Godycki (g) 1.60; 3) Reda (g) 1.59; kula: 1) Krompiewski (g) 9.91; 2) Żurowski (KPW); 3) Liksza (g); dysk: 1) Kobzow (ZS Kraśne) 28.78; 2) Waszkiewicz (ZS Kraśne); 3) Krompiewski (g); oszczep. 1) Żurowski (KPW) 36.53; 2) Rybarczyk (g); 3) Syrokwasz (KPW); granat: Sołohub (g) 56.60; 2) Rybicki (KPW); 3) Żurowski (K. P. W.).

W strzelaniu z broni małokalibrowej na 50 mtr. I miejsce zdobył zespół KPW osiągając 260 pkt. 2) PW Leśne (Usza) 255 pkt. 3) ZS Mołodeczno 244 pkt. Indywidualnie I miejsce zdobył Chomczyk (PW Leśne—Usza).

Tabela loterii

z dnia 25 września

II ciagnienie

DRUGIE CIAGNIENIE

79 417 722 42 800 1093 305 19 510 892
2444 47 512 26 800 3176 352 543 632 39
4202 806 977 5093 639 787 6193 200 91
867 7024 76 197 248 373 402 31 96 958
8106 487 574 650 845 9041 116 238 330
467 79 592 651 774 996.
10060 319 80 459 670 721 45 871 11062
544 65 98 727 937 12438 601 47 822 992
13071 469 666 916 14040 252 84 96 301
99 429 15178 230 312 59 410 563 608
16028 142 338 604 20 40 61 711 38 17210
310 35 408 44 867 18159 204 531 691 743
811 19033 189 218 72 75 351 488 526 718
20022 449 92 503 674 21408 570 764
809 96 957 22045 218 49 708 12 80 808
86 23253 437 655 85 965 24161 361 495
521 73 80 98 681 836 43 920 25063 226
35 62 65 86 350 594 913 47 26148 277
323 414 74 500 87 99 660 818 904 55
27057 121 470 536 655 704 49 78 827 910
28036 203 404 74 96 571 616 703 991
29416 792 962.
30288 382 98 518 792 814 53 912 31048
62 130 92 330 628 30 772 32132 365 91
429 570 650 793 820 950 33058 153 243
91 435 37 49 92 540 831 905 34107 55
241 345 77 441 42 631 941 75 35071 87
226 348 67 470 531 51 627 776 957 36094
307 19 412 26 506 45 58 801 64 949 37050
109 244 89 382 91 463 586 830 999.
39061 483 555 39012 44 117 75 300
471 572 616 24 802
40036 159 325 414 513 742 9041049
218 348 421 38 573 631 700 99 42081
85 257 313 59 790 985 43364 412 37 502
65 860 927 44117 313 33 44 488 528 683
793 903 45100 355 464 714 20 837 76
46122 38 235 98 362 580 93 849 88 92
937 48203 541 49 638 944 49149 71 201
2 45 99 753 70 850 93 917 80 86
50131 602 947 51043 744 811 52048
149 335 68 619 723 64 990 942 53014
183 505 84 622 828 936 54042 181 257
86 336 588 856 929 55202 515 47 65
619 78 720 964 56167 250 648 910 27
57036 80 103 90 430 539 703 97 804 95
983 88 58101 38 605 20 842 59201 396
416 618 875 900 66
60080 169 73 206 445 57 592 732 933
61068 190 272 662 885 970 62077 308
13 482 505 69 62 437 719 47 872 994
63008 75 141 399 425 555 58 78 93 634
64210 332 521 620 707 63 999 94 65215
43 318 25 420 506 26 777 828 905 98
66044 58 526 77 737 64 970 67253 487
802 902 68074 168 263 440 63 75 81 533
746 901 6 69022 78 137 52 294 733 831
932
70233 65 481 528 755 925 89 71162
259 80 373 405 94 700 856 901 72138
56 270 333 626 67 81 964 84 73037 74
268 76 953 74111 28 348 505 7 18 72
620 701 30 88 801 24 63 972 88 75157
61 242 88 422 533 74 750 996 99
76072 181 382 584 703 26 47 862 72211
561 704 886 912 78232 96 351 400 10
561 621 990 79063 120 21 76 440 517
37 91 686 96 808
80061 133 48 65 501 702 830 81205
487 973 82323 40 82 417 561 79 794
932 66 83039 113 285 437 565 607 870
955 84201 5 310 408 19 541 45 610 71
759 869 85312 619 726 86019 85 89 234
55 56 398 729 841 910 95 87545 53 630
702 32 989 88200 410 66 534 610 768 994
89239 459 586 771 808 27 59
90026 86 301 501 51 660 802 91144
56 71 331 732 982 92 92031 106 491 594
650 790 886 93076 116 17 268 71 90

397 688 704 17 878 94046 228 34 440
62 873 95103 61 228 88 323 30 56 476
837 95 96029 292 435 583 649 60 89 730
916 64 96 97137 56 298 308 48 435 76
686 87 823 95 992 98030 31 300 526 680
704 801 961 99053 329 598 678 913 50
100187 400 34 516 90 609 58 96 101100
461 674 919 102254 389 531 61 665 723
31 834 941 103124 90 215 510 51 694
769 856 62 104088 305 607 38 65 775
91 908 18 105126 59 232 341 602 865
71 106012 180 327 72 428 852 58 60 99
107114 393 515 611 739 991 108060 125
57 266 70 323 481 559 61 694 705 903
14 91 109631 822
110397 608 900 80 111020 55 138 252
54 418 853 951 112067 96 129 382 602
28 81 700 37 927 113055 86 117 485 544
784 815 86
114013 306 579 855 936 115107 267 524
634 726 95 116015 178 273 323 77 446
76 533 833 91 991 117071 344 408 504
640 818 20 906 14 118251 61 465 503 620
60 85 869 911 119084 88 321 515 87.
120030 72 98 208 51 94 511 72 853
980 121035 52 195 236 317 37 572 654
736 811 122035 248 409 50 602 706
123027 522 99 615 886 124221 50 389 549
643 73 779 90 865 988 125058 399 437
82 537 688 792 881 922 68 126143 308
449 67 719 834 37 969 127088 121 215
336 709 954 128123 210 323 26 67 475
593 129164 72 222 421 594 765 68 73.
130316 442 523 51 53 64 827 50 131054
249 86 406 92 580 84 738 959 132312 27
865 79 910 67 133027 77 120 23 440 621
35 63 66 68 755 134095 123 26 233 506
16 46 897 135504 136103 99 292 303 13
21 64 447 548 991 137005 180 284 741
810 957 138182 226 408 70 949 80
139063 77 142 77 249 594 666 814 976.
140197 641 56 818 141364 592 375 44
832 962 142080 259 77 419 84 614 91 723
49 984 143027 115 28 203 29 57 344
144041 284 381 799 145426 63 610 98
745 912 146049 62 125 43 631 799 833
147044 126 307 51 65 70 869 978 148383
94 660 95 915 63 94 149116 78 256 571
832 947 48.
150425 43 577 696 151482 799 950 71
152398 511 698 775 851 153119 37
417 44 582 696 781 97 800 946 154230
782 939 60 80 90 155269 430 79 585 87
822 156028 220 507 30 773 89 932 157197
311 47 450 512 76 621 769 963 84 158166
508 610 732 60 869 967 94 159191 229
37 375 518 627 727 846 52 69 988
160139 615 759 805 25 36 65 82 972
161094 109 73 80 336 77 441 717 36 46
162054 134 63 214 48 364 465 624 743
52 163187 222 547 713 994 164106 308
850 165337 437 522 31 87 794 856 922
43 166270 366 796 167151 474 89 557
739 897 168135 328 68 400 529 704 23
169243 535 835 81 951
170083 167 235 669 843 171108 400
24 544 99 893 940 93 172202 368 531
98 606 817 42 173012 23 246 418 51 7
660 76 847 97 174080 595 913 175005
25 31 367 411 575 79 636 83 837 176084
310 734 866 975 177018 134 62 78 484 91
556 715 895 178014 134 44 266 387 451
520 29 729 81 83 892 910 17 179062 431
626 793 180054 187 220 32 527 700 27
60 181031 420 99 529 602 853 182061
103 204 35 392 581 701 38 41 964 183013
201 5 376 429 514 56 98 731 938 99
184152 220 58 458 594 97 654 726 928
9 219 63 415 651 63 974 91 1195 326
84 89 550 948 2225 370 94 488 507 623

III ciagnienie

9 219 63 415 651 63 974 91 1195 326
84 89 550 948 2225 370 94 488 507 623

855 937 3460 500 696 901 4037 279 425
83 550 694 760 76 92 884 5049 186 239
425 51 746 809 85 95 903 6046 97 131
89 617 717 80 922 7012 106 37 235 52 348
624 36 703 8272 370 423 553 98 610 946
9050 57 74 85 99 144 381 418 88 509 44
707 72 937
10035 92 144 642 838 11041 208 17 327
476 509 645 722 804 82 12114 229 521 95
621 739 895 13270 87 332 481 640 46 876
14059 225 412 557 693 764 66 913 15525
611 713 887 907 33 76 87 16001 178 200
396 400 591 688 765 17100 370 653 87
785 880 18178 210 316 581 655 830 941 55
19038 49 228 672
20014 431 46 70 500 11 615 910 61 67
21125 200 53 394 439 607 8 797 800 62
22039 90 555 85 99 636 84 96 758 71 97
232 23017 142 92 236 308 13 32 24058
95 196 248 55 333 88 471 608 822 66 67
68 96 969 25001 52 64 148 258 365 550
625 733 36 98 812 52 26034 160 89 227
570 648 819 57 27048 176 229 84 339 429
553 685 716 35 812 28010 445 511 24 708
908 18 29113 84 578 852 950
30025 40 45 489 545 886 31355 479 528
37 68 75 92 671 96 823 981 32060 143 50
80 357 490 530 56 861 935 33587 821 99
34274 847 52 67 93 987 35040 92 133 87
239 49 330 446 612 44 62 63 813 44
36579 601 53 725 869 37120 505 8 667 716
80 86 881 38139 462 898 951 39067 172
260 522 600 4 713 19 29 960
40018 105 72 84 564 610 29 703 72
41363 452 767 85 802 42092 208 80 844
90 959 43216 602 785 44047 80 92 98 188
213 23 90 316 29 66 95 472 765 45019
107 962 69 70 46295 343 441 631 819 903
47145 90 317 406 65 557 80 86 99 652
874 998 48137 242 489 749 846 70 83 962
49077 87 354 59 408 542 73 671 835
50186 255 68 80 517 85 702 51037 57
121 441 540 848 52012 26 27 176 261 68
72 312 16 570 686 728 76 917 53023 237
79 82 89 323 72 406 501 79 628 856 70
942 54008 244 369 573 849 956 63 88
55004 102 344 522 88 609 822 90 56093
142 209 63 98 374 98 666 839 57069 73
215 343 524 43 622 52 742 83 840 58098
391 550 70 923 59132 80 204 14 38 329
476 86 948
60242 364 676 710 943 54 61070 212 41
560 611 24 95 778 803 59 95 993 62030
202 83 317 43 422 64 586 678 812 976
6325 211 13 672 729 813 985 64018 321
64 492 542 625 800 13 65345 51 65 84
427 53 547 72 696 783 893 974 66089 123
88 376 437 79 664 831 67006 57 151 256
73 394 510 810 99 68061 220 68 483 517
47 618 821 24 29 940 56 69392 423 626
91 723 86
70070 417 513 621 65 749 979 71229
379 628 52 762 824 26 968 72258 341 73
572 617 753 70 91 899 927 73018 94 120
87 222 319 436 515 98 690 856 982 74002
22 58 59 134 49 337 62 84 534 54 631 706
932 79 75031 109 39 435 610 18 41 63
76060 166 239 99 365 454 98 559 631
716 25 899 948 77049 430 522 622 83
872 949 78011 13 89 109 29 383 418 28
93 552 612 98 712 992 911 79220 81 609
710 81 964 89
80035 292 841 53 81490 721 824 914
55 82004 139 57 530 604 762 84 802 35
954 83263 65 406 31 681 98 876 909
84011 43 371 753 85002 454 529 55 602
80 985 86165 223 38 40 696 751 52 97
844 90 93 87112 28 385 406 52 556 780
897 966 88415 58 626 893 984 93 89000
171 204 539
90047 151 361 90 581 620 730 810
91442 44 777 802 903 4 16 39 45 50 56
92372 565 767 83 818 967 93028 77 150
247 378 535 776 832 94223 57 85 478
550 54 886 95020 41 136 51 257 79 90
566 658 723 59 866 96227 39 316 17 19
71 440 61 721 818 69 936 67 97281 307
74 533 634 725 30 98053 193 228 401

25 62 72 631 822 937 52 99071 80 106
20 484 530 94 653 775 93 843 983
100009 293 428 612 752 962 101119
27 64 65 208 361 447 52 80 535 82 896
937 102077 101 203 428 64 521 689 890
936 56 103032 160 92 219 46 335 54 639
741 44 73 821 941 59 104168 738 936
105093 205 17 19 83 410 556 93 673 715
38 66 106045 60 191 304 57 512 75 739
45 802 99 107116 380 475 82 686 943
108018 102 83 238 374 439 51 514 70 82
719 70 89 938 109126 251 486 524 745
841 942
110168 349 554 724 78 111097 128 290
421 537 43 604 51 99 112373 488 89
866 70 113082 143 279 31 856 440 536
741 64 114038 346 508 86 93 627 87 837
40 991 115213 18 497 647 861 94 116157
90 217 305 574 767 899 979 117014 442
709 60 894 118091 330 409 11 678 890
119003 34 119 67 278 360 91 571 622
975
120032 39 52 361 724 818 21 23 26
45 56 965 121021 348 413 531 97 652
737 122123 756 777 815 48 978 123057
138 201 4 304 408 77 613 89 721 124322
58 425 80 125041 116 238 44 64 376 515
76 744 932 126005 44 301 18 95 477 649
728 832 78 996 127293 457 529 647 94
782 826 128027 114 41 242 308 470 76
87 780 129062 157 290 425 571 72 715
841 927
130014 129 81 217 421 31 47 508 26
40 715 48 78 945 131111 351 54 633 842
76 132245 80 401 35 83 566 88 870 914
133044 702 803 5 14 96 134260 380 463
578 620 94 730 843 974 135076 558 639
56 136065 182 216 83 550 63 777 85
813 30 97 970 137038 69 140 70 204 111
17 308 52 416 37 557 67 722 36 875 939
138082 254 74 300 82 594 601 11 21 848
93 990 139085 220 494 96 574 77 826
33 78 953
140032 148 93 262 96 319 635 48 948
95 141069 517 601 92 707 29 981 142267
53 534 750 815 143165 207 361 539 782
844 947 63 144023 25 96 106 321 96 492
93 612 750 856 99 926 145014 171 211
445 89 547 97 720 51 878 909 146016
269 329 503 959 147014 582 670 713 711
148048 58 94 176 276 323 416 38 525
33 79 632 798 809

Zmiana rozkładu lotów

Z dniem 6 października 1935 roku na linii Warszawa — Wilno — Ryga — Tallin — ulega zmianie rozkład lotów samolotów pasażerskich Polskich Linij Lotniczych „LOT“.

Dzisiaj o godz. 14 rozpocznie się na kortach przy ul. Dąbrowskiego zapowiadamy przed dwoma tygodniami turniej tenisowy między Zolborzem, a Klub. Tow. Sport. Prawników, — Warszawianie wystąpią w Wilnie w następującym składzie: Bystrzanowska, kpt. Herhold i i por. Konopacki.

Wycieczki z Warszawy do Wilna

Koło warszawskie zrzeszenia sędziów i prokuratorów Rzpłitej, zachęcone powodem urzędowej w czerwcu pięćdziesiąt do Krakowa, organizuje w dniach od 11 do 14 października dla całego zrzeszonego sądownictwa Polski podobną wycieczkę do Wilna, miasta miłego Sercu i Marszałka Polski, Wodza Narodu.

Bezrobocie na przełomowym punkcie

W związku z kończącym się sezonem robót ostatnio zauważono na terenie Wilna lekki wzrost bezrobocia. W ciągu ostatnich dni Wilnu przybyło 23 bezrobotnych.

Robotnicy wracają z Łotwy

W związku z zakończeniem sezonu robót rolnych, z Łotwy do Polski wracają obecnie większe partie robotników, którzy wyjeżdżali tam na roboty sezonowe.

Głędka pieniężna w Wilnie

WALUTY: dolar 5.33 (żąd.), 5.30 (płac.); lity litewskie 90 (żąd.), 87 (płac.); łaty łotewskie 130 (żąd.), 127 (płac.).

Ceny nabiału i jaj w Wilnie

Oddział Wileński Związku Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich notował w dniu 27-go w złotych:

Głędka zbożowo-towarowa i lniana w Wilnie

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 'Masło za 1 kg.', 'Żytnia do 55%', 'Siatkowa', etc.

NIENZWYKŁY WYPADEK

Na trzecim piętrze kamienicy przy ulicy Kijowskiej 25, w małym mieszkanku z oknami wychodzącymi na ulicę zamieszkuje rodzina Salmannów. 10-letni synek Salmannów, bawiąc się z półtoraroczną siostrzycką, usadowił ją na parapecie okna, sam zaś odszedł.

Wszystcy obecni w mieszkaniu nie mieli złudzeń co do losu dziecka. Jakże wielkie było szczęście rodziców, kiedy po upływie kilku chwil przyniesiono dziecko do mieszkania netylko żywe ale i bez oznak potłuczenia.

Dziecko przewieziono do zamieszkałego w pobliżu lekarza d-ra Fejgenberga, który stwierdził, że nie zdradza ono żadnych objawów potłuczenia ani zewnętrznych, ani wewnętrznych.

W jaki sposób dziecko uniknęło śmierci po zostaje tajemnicą. Lokatorzy domu, w którym wypadek miał miejsce, zakwalifikowali go jako cud.

Motocyklista przez całą noc przeleżał nieprzytomny w polu

Wczoraj nad ranem na polu pod Nową Wilejką znaleziono nieprzytomnego mężczyznę. Obok leżał rozbity motocykl.

Rannego przewieziono samochodem do Wilna i ulokowano w szpitalu św. Jakóba.

Jak się okazało, był to motocyklista — sportowiec Antoni Subok, zam. przy ulicy Kalwaryjskiej 4. Motocyklista zdążył onegdaj wieczorem z Wilna do Nowej Wilejki, Niedaleko celu podróży motocykl uległ katastrofie.

Wczoraj wieczorem posterunkowy, pełniący służbę przy drzwiach wejściowych Komendy P. P. przy ul. Ś-to Jańskiej spostrzegł na ulicy zbiegowisko. Środekmiem jeździł kroczący nieznaną osobnik, który zwracał na siebie uwagę.

Przechodzące kobiety na widok „oryginała“ uciekały gdzie mogły, natomiast chłopcy utworzyli dookoła niego szpaler, pośrodku którego siedzi z podniesioną głową tak dziwnie ubrany człowiek.

Posterunkowy zatrzymał go i odstawił do komisariatu, gdzie nieznanemu nazwał się Józefem Kostrycą-Kostryckim, pochodzącym ze Święcian. Twierdzi on, iż przed kilku dniami wyszedł ze Święcian udając się do swej siostry urzędniczki w Wirszuliszkach, zabłądził jednak i trafił do Wilna.

Zachodzi przypuszczenie, iż Kostryca-Kostycki, jeśli takie jest istotnie jego nazwisko (dokumentów nie posiadał) szwankuje nieco na umyśle. Osadzono go narazie w areszcie.

W dessou ze Święcian do Wilna

Wczoraj przed sądem okręgowym zeznawał kilkunastu świadków zbrodni i nikt nie mógł powiedzieć dlaczego Przybyłosey zabił Dubrowskiego. Znaczna część tych świadków widziała, ponoć jak Franciszek uderzył siekierą z całej siły po głowie Dubrowskiego, jak Antoni pchnął go nożem — lecz głębszej przy czynny tego zajścia nikt podać nie mógł.

Sąd okręgowy doszedł do przekonania, że Dubrowski zginął w bóje ogólnej. Nawet sam był dość aktywny. Wobec tego Antoni P. został skazany na 1 rok więzienia za przekroczenie granic obrony koniecznej, natomiast Franciszek P. został uniewinniony. Bronią adw. Falewicz-Szutkowska.

Dlaczego zabili Dubrowskiego?

W pierwszym dniu Wielkanocy część naszej służby w Wilnie ze swego temperamentu dzielnicy Lipówki była pijana. W fakcie tym niema zresztą nic dziwnego. Kiedyś pić, jak nie w święta? Były więc pijane nawet dzieci.

Otóż w środowisku, gdzie w święto uswet dzieci były pijane, wybuchła ogólna bójka. Mniejsza o mizwiska i adresy tych osób, które wdzianę się do obcych mieszkań, były po twarzach gospodarzy, wybijały okna, biegły z siekierami i groziły nożami.

Sąd grodzki w Wilnie rozpatrywał przy drzwiach zamkniętych sprawę niejakiego Bolesława Lisowskiego, oskarżonego o szantaż przy pomocy fotomontażu. Lisowski jest z zawodu fotografem i posiada pracownię przy ulicy Kalwaryjskiej 120.

Przed paru miesiącami Lisowski wyszedł na ulicę z aparatem fotograficznym w rękę. Foto grafiwał przechodniów i podawał swój adres gdzie mogli odebrać już gotową fotografię za małym wynagrodzeniem. Słowem stał się jednym z popularnych dziś przez swoje natręctwo fotografów ulicznych, polujących z „Leicami“ na przyzwicie ubranych przechodniów.

Lisowski jednak po pewnym czasie wpadł na pomysł, zdaniem jego bardziej „intrygant“, niż bierne wycieknięcie na „kapryśnego“ klienta. Oto wybierał z pośród fotografii damy których adresy znał lub mógł po pewnych staraniach dośtać i badał ich sytuację materialną i rodzinną.

Lisowski jednak po pewnym czasie wpadł na pomysł, zdaniem jego bardziej „intrygant“, niż bierne wycieknięcie na „kapryśnego“ klienta. Oto wybierał z pośród fotografii damy których adresy znał lub mógł po pewnych staraniach dośtać i badał ich sytuację materialną i rodzinną.

Wczoraj urząd śledczy w Wilnie został powiadomiony o większym włamaniu w Oszmianie. Złodzieje przy pomocy podkopu dostali się do hurtowego składu tytoniu w Oszmianie i wykradli stamtąd towaru na sumę ponad 1700 zł.

Zachodzi przypuszczenie, iż włamania do konali złodzieje wileńscy, przybyli do Oszmiany na „gościnne występy“.

Na wileńskim bruku

Zatrzymany został Władysław Antonowicz, poszukiwany przez Sąd Okręgowy w Nowogródku i Sąd Grodzki w Klecku, jako oskarżony z art 262 i 264 K. K. Antonowicz przebywał w Wilnie pod nazwiskiem Bolesława Juchniewicza i ostatnio zatrudniony był w warsztacie ślusarskim przy ul. Kalwaryjskiej 5.

RADJO W WILNIE

SOBOTA, dnia 28 września 1935 roku. 6,30. Pieśń; 6,33: Pobudka do gimn. 6,34: Gimn. 6,50: Muzyka; 7,20: Dziennik por. Muzyka; 7,50: Program dz. 7,55: Giełda rolnicza; 8,00: Audycja dla szkół; 8,10: Przerwa; 11,57: Czas; 12,00. Hejnał; 12,03: Dziennik poł. 12,15: Komcert Zespołu T. Seredyńskiego; 13,25: Chwilka dla kobiet; 13,30: Muzyka popularna; 14,30: Muzyka organowa; 15,00: Kłopoty redaktora; 15,16: Odcinek powieściowy; 15,25: Życie kulturalne miasta i prowincji; 15,30: Koncert w wyk. Ork. P. R. 16,00. Lekcja języka francuskiego; 16,15: Utwory na gitarę; 16,30: Skrzyńka techniczna; 16,45: Cała Polska śpiewa; 17,00: Jak umocnić gospodarczą samodzielność Polski; 17,15: Tr. fragm. ogólnopolskich zawodów sportowych; 17,35: Nowości z płyt; 17,45: Świat naszych zwierząt „Rak rzeźny“; 17,50: Nasze miasta i miasteczka; 18,00: Słuchowisko dla dzieci p. t. „Złota kaczka“; 18,30: Program na niedzielę; 18,40: Z oper i pieśni artystycznych żydowskich; 19,00: Trwała undulacja — monolog humorystyczny Ciotki Albinowej; 19,10: W świetle rampy; 19,25: Koncert reklamowy; 19,35: Wiadom. sportowe; 19,50: Pogadanka aktualna; 20,45: Dziennik wiecz. 20,55: Obrazki z Polski współczesnej; 21,00: Audycja dla Polaków z zagranicy; 21,30: Nasze pierwsze i ostatnie słowa; 22,00: Koncert Ork. P. R. 23,00. Kom. met. 23,05: Muzyka polska salonowa i ludowa.

Wracanie z Łotwy

W związku z zakończeniem sezonu robót rolnych, z Łotwy do Polski wracają obecnie większe partie robotników, którzy wyjeżdżali tam na roboty sezonowe.

Bezrobocie na przełomowym punkcie

W związku z kończącym się sezonem robót ostatnio zauważono na terenie Wilna lekki wzrost bezrobocia. W ciągu ostatnich dni Wilnu przybyło 23 bezrobotnych.

Robotnicy wracają z Łotwy

W związku z zakończeniem sezonu robót rolnych, z Łotwy do Polski wracają obecnie większe partie robotników, którzy wyjeżdżali tam na roboty sezonowe.

Głędka pieniężna w Wilnie

WALUTY: dolar 5.33 (żąd.), 5.30 (płac.); lity litewskie 90 (żąd.), 87 (płac.); łaty łotewskie 130 (żąd.), 127 (płac.).

Ceny nabiału i jaj w Wilnie

Oddział Wileński Związku Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich notował w dniu 27-go w złotych:

Głędka zbożowo-towarowa i lniana w Wilnie

Ceny za towar średniej handlowej jakości, pałtyt Wilno, ziemniaki — w ładunkach wagonowych, mąka i otręby — w mniejsz. ilości, w złotych za 1 q (100 kg); len — za 1000 kg.

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 'Masło za 1 kg.', 'Żytnia do 55%', 'Siatkowa', etc.

Kina i Filmy

„POWRÓT FRANKENSTEINA“ (Kino Casino). Można mówić, co się chce, można kochać lub nie lubić kina, lecz przynajmniej należy, że film — to najcudowniejszy, wymarzony czarodziej. Bo każdy szary przeciętny człowiek, jak ten król-wicz z bajki, może za parę groszy przenieść się w świat najbardziej daleki i wysniony.

Teatr i muzyka

TEATR MIEJSKI POHULANKA. — Dziś w sobotę dnia 28 września o godz. 8 wiecz. po raz trzeci jedna z najświetniejszych komedji Al. hr. Fredry „DAMY I HUZARY“ — przepiękna i bogata oprawa dekoracyjno — kostiumowa, doskonała gra całego zespołu, w którym po kilkuletniej przerwie występują dwie wybitne aktorki — H. Rychłowska i J. Żmijewska, oraz nowa siła dramatu Lili Ziełńska. Reżyser — Wł. Czengery.

W przygotowaniu komedia w 4 aktach Kirszona — „Cudowny stop“.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“. — „Holenderka“. — Dziś po raz drugi wystawiona z wielkim nakładem pracy i kosztów słynna op. Kalmana „Holenderka“, która zdobyła ogólne uznanie i odniosła wielki sukces. Reżyserja K. Wyrwicz-Wichrowskiego, wydożyła walory artystyczne tego utworu, który cieszył się wyjątkowym powodzeniem na scenach europejskich.

W przygotowaniu komedia w 4 aktach Kirszona — „Cudowny stop“.

TEATR „REWJA“. — Dziś w sobotę 23 września rewja p. t. „Europa płonie“, która pokaże Relską i Ostrowskiego w inscenizacji baletowej „Kiedy Wańka idzie w tan“, „La'kach“ i in.

Pełneogłosne występy Al. Gronowskiego. — Dziś i w niedzielę ostatnie występy ulubienicy publiczności szmoncesisty Gronowskiego.

Wśród recenzentów filmowych istnieje zwyczaj, ironizowania na tematy filmów nieamawitych. Jest „w dobrym tonie“ pogardliwe patrzenie z poczuciem wyższości na powodzenie podobnego rodzaju filmów. Nie podzielana tego stanowiska. Gdy film niesamowity jest dobrze zrobiony — przepadam za nim. Lubię takie salto-mortale w niesamowitości.

KRONIKA

Sobota

28

Wrzesień

Dziś: Wacława Kr. M.

Jutro: Michała Archanioła

Wschód słońca—godz. 5 m. 15

Zachód słońca—godz. 5 m. 04

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii U. S. B
w Wilnie z dnia 27.XI. 1935 r.

Cisnienie 752
Temp. średnia: + 10
Temp. najw. + 13
Temp. najn. + 9
Opad 1,0
Wiatr: zachodni
Tend. bar.: zniżkowa
Uwagi: pochmurno, przelotne deszcze.

— Przewidywania pogody do wiecz. 28/9.
35 r. według P. I. M.: Po chmurnym, miejsca mi mglistym ranku w ciągu dnia dość pogodnie. Temperatura bez znaczących zmian. Słabnące wiatry z północo-zachodu i zachodu, przechodzące w miejscowe.

DZIŚ DYZURUJĄ APTEKI:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Miejska (Wileńska 23), Chomiczewskiego (W. Pohulanka 25), Filimonowicza (Wielka 29), — Chrościckiego (Ostrobramska 25).

Ponadto dyżurują wszystkie apteki na przedmieściach przez Śniapszek.

RUCH POPULACYJNY W WILNIE.

— Zarejestrowane urodziny. 1) Downaro wiczówna Lucja; 2) Snipolker Borys; 3) Hin oówna Irena; 4) Płotnik Mirjam; 5) Fręckowi czówna Genowefa; 6) Zobotow Jerzy; 7) Bort kiewiczówna Jadwiga.

— Zasiłki: 1) Adochow Juljan — Dau ksza Felicia; 2) Żytkiewicz Michał — Lubinow ska Wilemina — Kamilja; 3) Różycki Karol — Lubnerówna Marja.

— Zgony: 1) Poderni Serafima, siostra mi łosierdzia, lat 62; 2) Epsztejn Jakób, lat 76; 3) Piętkiewiczówna Danuta, 1 rok; 4) N. N. Janusz umarł w żłobku w wieku 2 tygodni; 5) Falkiewiczówna Halina, lat 3; 6) Orzechow ski Aleksander, lat 55; 7) Podwinski Witold, lat 75; 8) Furs Helena, lat 72; 9) Minkiel Tek la, lat 72; 10) Sokółowska Jadwiga, lat 47; 11) Skurczyńska Michalina, pensjonariuszka przy tułku, lat 92.

PRZYBYLI DO WILNA:

Do hotelu „Georgesa“: Sternicki Czesław z Warszawy; Wrześniowski Władysław z Warszawy; Koszko Wiesław z Warszawy; Czajewski Karol, geometra, z Warszawy; Dobrski Andrzej, rolnik z Łunińca; Horbaczewski Zygmunt z Grodna; Majewski Włodzimierz z Warszawy; kpt. Michnowski Wacław z Warszawy; Zimmern Mores z Warszawy.

ADMINISTRACYJNA.

— Starosta grodzki w trybie administracyjno-karnym ukarał grzywną w wysokości zł. 30 z zamianą na 5 dni aresztu oraz 30-dniowym aresztem bezwzględny Jana Borkiewicza — Bonifraterska 6) za udzielanie lokalu do gier hazardowych.

Jankiela i Samuela Rabinowiczów (Anto kolska 63) grzywną w wysokości zł. 10 z za mianą na trzy dni aresztu za zakłócenie spokoju publicznego.

Helene Kimbort (Trwała 23) za uchylanie się od kontroli lekarskiej w ciągu 11 miesięcy 14-dniowym bezwzględny aresztem, oraz St. Boruka (Mała Pohulanka 7) grzywną w wysokości zł. 5 z zamianą na trzy dni za jazdę rowerem po chodniku przy ul. Święto-Jańskiej.

MIĘJSKA.

— Częściowe wyłączenie prądu elektrycznego. Wydział Elektryczny powiadamia, że w dniu 29 września r. b. spowodu niezbędnych robót na sieci kablowej prąd elektryczny zostanie wyłączony od godz. 6 do godz. 15 na następujących ulicach:

W. Pohulanka od Trockiej do Teatralnej ul. Teatralna, Zawalna od Portowej do zauł. Lidzkiego, ul. Trocka, Wingry, Nowogródzka od Zawalnej do Słowackiego.

WOJSKOWA.

— NAJBLIŻSZE DODATKOWE POSIEDZENIE KOMISJI POBOROWEJ wyznaczone zostało na 9 października. Na posiedzenie to winni są stawić się wszyscy mężczyźni, którzy w własnym czasie nie uregulowali swego stosunku do wojska. Komisja Poborowa urzędować będzie w lokalu przy ul. Bazylińskiej 2.

SPRAWY AKADEMICKIE.

— SZKOŁA NAUK POLITYCZNYCH W WILNIE, Arsenalska 8, rozpoczęła w dniu 25 bm. przyjęcia kandydatów na I rok studjów. Zapisy odbywają się codziennie, z wyjątkiem świąt, od godz. 11 do 13 i od 17 do 19. Początek wykładów — dn. 3 października. Przyjęcia będą trwały do 8 października. Zgodnie z rozporządzeniem Min. WR. i OP. kandydaci, którzy w r. b. kończyli służbę wojskową, będą mogli wstąpić do Szkoły do dn. 15 listopada.

SPRAWY ŻYDOWSKIE.

— LIST OTWARTY NAUCZYCIELSTWA ŻYD. DO WIL. GMINY WYZNANIOWEJ. Obydwa wileńskie związki nauczycielstwa żydowski i hebrajski, wystosowały do Żyd. Gminy Wyznaniowej list otwarty, w którym domagają się wypłacenia subsydjum, wyznaczonego w budżecie gminy na r. 1935 w kwocie 40.000 zł.

W liście otwartym piszą oba związki, że w ciągu ostatnich 9 miesięcy Gmina wypłaciła za ledwie 18.400 zł., a na list związków w tej sprawie, wystosowany w połowie b. m., Zarząd Gminy nie odpowiedział. Oba związki zwracają dalej uwagę Gminy na ciężkie położenie, w jakim znajduje się prywatne szkolnictwo żydowskie i hebrajskie, w którym pobiera naukę kilka tysięcy niezamożnych dzieci oraz na obowiązki i zobowiązania Gminy wobec tych szkół. (m)

— Nieprzyjęte wypowiedzenia pracy. W dn. 26 bm. odbyło się zebranie wszystkich pracowników Gminy Żydowskiej, na którym po dyskusji zdecydowano odmówić przyjęcia wypowiedzeń pracy, wysłanych przez zarząd Gminy do wszystkich bez wyjątku współpracowników Gminy.

ROŻNE.

— „WILEŃSKIE PANIE MIŁOSIERDZIA Św. Wincentego a Paulo rozpoczynają 1 października w najbliższy wtorek swoją pracę dobroczynną od zbiórki na rzecz biednych i opuszczonych staruszek. Liczba tych nieszczęśliwych istot, pozabawionych dachu nad głową, albo spożywających ze łzami swój nędzny kawałek chleba, wraza stała nieustannie tak, że nie mogą ich pomieścić schroniska. Na ogólną liczbę 2441 biednych, którzy rym obecnie opiekują się Stowarzyszenie Pań Miłosierdzia, aż 928 osób przypada ogółem na kobiety, z tej liczby znowu 329 na samotne, prze ważnie staruszki; za ledwie 68 z nich pomieszczono w schroniskach na ul. Turgielskiej i w Kalwarii; pozostałe trzeba odwiedzać i wspomagać, by nie wyległy na ulicę i by ulżyć im smutnej doli w mieszkaniach bezrobotnych, gdzie są czę stokrót za ledwie ciepiane. Ołóż na zaopatrzenie schronisk dla starców w opał, żywność, ciepłą odzież i t. p. wyruszą Panie na kwestę uliczną i lokalową i ufają mocno, że publiczność wileńska nie odmówi im choćby drobnych ofiar na otarcie łez tych biednych kobiet — staruszek przy schyłku ich życia.

— Samolot angielski nad Wilnem. W dn. 27 bm. przelatywał przez Wilno samolot angielski, który pilotował p. Robertson. Robert son odbywa podróż samolotem w sprawach handlowych i w ciągu ostatnich tygodni przeleciał drogą Warszawa — Berlin — Kopenhaga — Malmö — Stockholm — Tallin — Ryga — Wilno — Warszawa.

HELIOS | **Otwarcie sez. zimowego**

Dziś początek seansów o g. 2-iej

Najsłynniejszy film świata

BENGALI

Gary COOPER —
Franchot Tone — Kathelen
Burke — Ryszard Cromwell.
Reżyserja Herry HATHAWAY.

Od wielu lat kinematogr. nie stworzyła takiego arcydzieła. Film, który każdy widzieć powinien!
Nad program: Niebywała atrakcja kolorowa oraz aktualja. Seanse o godz. 2—4—6—8—10-20

CASINO |

Wstrząsający film niesamowity, arcydzieło pełne grozy i niesamowitości

POWRÓT FRANKENSTEINA

(DALSZA WĘDRÓWKA STRASZNEGO MONSTRUM PO ŚWIECIE)

W roli głównej **BORYS KARLOFF**

Wspaniałe pomysły, reżyserskie i techniczne. Nad program: Dodatek i aktualja. Początek o 2-iej

REWJA | BALKON 25 gr.

Program 40 p. t. Rewja w 2 cz. i 15 obrazach.

Z udziałem ulubieńców Wilna: K. Ostrowskiego, Basi Relskiej, Mary Żejmówny, Gronowskiego Czerwińskiego, Jaksztasa, Atrakcje: „Nemezis“, „Babie lato w Bernardynce“, „Całuj mnie kochanku“ „Kiedy Wańka idzie w tan“, „Gdy Hiszpanka kocha“, „Europa płonie“. Autorz i kompozytorzy: Szechter, Ostrowski, Sławek, Abraham, Kropiwnicki, Katz, i in. Codziennie 2 seanse o godz. 6-30-9 wiecz. W niedzielę i święta 3 seanse 4.15, 6.45 i 9.15. W soboty kasa czynna do g. 10 wiecz.

Wymowa faktów przekonywa...

Stale w każdej loterii klienci nasi wygrywają wiele większych sum.

W ostatniej klasie 33 Loterii padło u nas:

100.000 zł. na Nr. 172997	po 5.000 zł. 6 wygr.
50.000 „ na „ 131710	po 2.500 „ 21 „
10.000 „ na „ 34322	po 2.000 „ 29 „
10.000 „ na „ 117632	po 1.000 „ 43 „

i wiele pomniejszych.

Losy do I klasy Loterii Państw. już są do nabycia.

Ciągnięcie 18 października r. b.

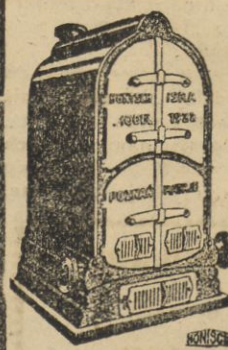
SZCZĘŚLIWA KOLEKTURA

A. Wolańska

Wilno, Wielka 6.

Zamówienia zamiejscowe załatwiamy odwrotnie.

Konto P. K. O. 145.461

KOTŁY DO OGRZEWAŃ CENTRALNYCH

pat. „Höntscha“

opalać można każdym, nawet najtańszym opałem. Stąd znaczne zmniejszenie kosztów utrzymania.

Höntsch i S-ka Sp. z o. o.

Odlewnia kotłowy ogrzewalnych

POZNAŃ — RATAJE 7

Przedstawicielstwo: Sz. Rudomiński

Wilno, ul. Zawalna 28.

ANNETTE RABINOWICZ

Nauczycielka angielskiego i francuskiego (Sorbonne — Cambridge) powróciła.

Udziela lekcji systemu „Linguaphone“. Grupy indywid. Zamkowa 18 m. 8. (Wejście od ul. Św. Michalskiej 2).

Akta Co. 42/35.

Ogłoszenie.

Sąd Grodzki w Oranach na mocy art. 94 Prawa Wekslowego, wzywa posiadacza zaginionego weksla in blanco do su mi 50 zł. z wy stawienia Pawła Mackiewicza, aby w ciągu 60 dni, licząc od dnia ogłoszenia niniejszego wez wana zgłosił się do Sądu Grodzkiego w Ora nach i okazał Sądowi poszukiwany weksel, w przeciwnym bowiem razie, po upływie tego terminu wspomniany weksel uznany zostanie za umorzony.

Sędzia Grodzki: A. Trzeciak.

1—2 pokoje

jasne, suche, ciepłe, wygodne, centrum, z meblami lub bez—do wynajęcia dla solidnego inteligenta, odpowied nie na biuro: ul. Śniadeckich 1, m. 11 (róg ul. Mickiewicza 9)

Pokój

ze wszelkimi wygodami, z utrzymaniem lub bez — do wynajęcia — Portowa 8 m. 3. Informacje także od 3—5 pp.

Zarząd domem

obejmuje niedrogo. Referencje i praktyka. Oferty do administracji „Kurjera“ pod nr. 14238

MIESZKANIE

2-pokojowe z kuchnią, balkon, wejście front—do wynajęcia ul. Ludwisarska 11

Gimnazjum Stowarzy szenia Szkoły Średniej w Brasławiu

poszukuje

od zaraz praktykantki z ukończonym fakul tem matematyczno przy rodnym. Warunki skromne do omówienia.

ZA NOCLEG

będę gotować obiady dla jednej lub 2-ch os. Łaskawe zgłoszenia — ul. Mickiewicza 60—11

KD in Plan

Dziś początek o godz. 2-iej
Józef Schmidt w filmie **SPRZEDANY GŁOS**

Następny program **OTWARCIE SEZONU!**

SMOSARSKA-Dwie Joasie

OGNIŚKO

biają drugiego

DZIŚ Historia miliona kobiet, które kochając jednego mężczyznę poślubiły drugiego
ŻONA W ZŁOTEJ KLATCE

W roli głównej najwytworniejsza aktorka Hollywoodu piękna **SALLY EILERS.**

Nad program: **DODATKI DŹWIĘKOWE.** — Początek seansów codziennie o godz. 4-iej pp.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Wilno, Bisk. Bandurskiego 4. Telefony: Redakcji 79, Administr. 99. Redaktor naczelny przyjmuje od g. 2—3 ppol. Sekretarz redakcji przyjmuje od g. 1—3 pp. Administracja czynna od g. 9^{1/2}—3^{1/2} ppol. Rękopisy Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od g. 1—2 ppol. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9^{1/2}—3^{1/2} i 7—9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. nr. 80.750. Drukarnia — ul. Bisk. Bandurskiego 4, telefon 3-40.

OBNA PRENUMERATY: miesięcznie z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową i dodatkiem książkowym 3 zł., z odbiorem w administr. bez dodatku książkowego 2 zł. 50 gr., zagranicą 6 zł. OBNA OGŁOSZEN: Za wiersz milimetr. przed tekstem — 75 gr., w tekście 60 gr., za tekst 30 gr., kronika redak. i komunikaty — 60 gr. za wiersz jednoszp., ogłosz. mieszkani. — 10 gr. za wiersz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Układ ogłoszeń w tekście 4-ro łamowy, za tekstem 8-mio łamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane“ Redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca.